

วิวัฒนาการทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์

นับตั้งแต่การกำเนิดสถานีโทรทัศน์แห่งแรกของไทยเป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลาเกือบ 40 ปี (2498 - 2535) รายการข่าวโทรทัศน์ซึ่งเป็นรายการที่ทำให้ข่าวสาร ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปก็ได้กำเนิดมาพร้อม ๆ กับสถานีโทรทัศน์แห่งแรกเช่นกัน ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ซึ่งทำหน้าที่อ่านข่าวทั้งที่ปรากฏตัวหน้าจอโทรทัศน์และที่ปรากฏาให้ได้ยินเฉพาะเสียงบรรยายก็เกิดขึ้นมาคู่กับรายการข่าว หลายคนที่ยังมีชื่อเสียงอยู่จนถึงปัจจุบันและที่หายไปจากวงการข่าวโทรทัศน์ก็มีอีกมากมายหลายสิบคน งานวิจัยนี้ได้รวบรวมผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์แม่ข่ายทุกสถานี ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาถึงวิวัฒนาการทางแนวคิดของการเป็นผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ และวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ทำให้ผู้ประกาศข่าวเหล่านั้นมีชื่อเสียง ได้รับความนิยมนจากสาธารณชนโดยทั่วไป การศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ที่เห็นได้เด่นชัดในแต่ละยุคสมัย ซึ่งเป็น การแบ่งตามช่วงปีพุทธศักราชของการเปลี่ยนแปลง โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ยุค ดังนี้

1. ยุคเริ่มต้นงานข่าว (2498 - 2528)
2. ยุคการปรับเปลี่ยน (2528 - 2529)
3. ยุคการแข่งขัน (2529 - 2535)

1. ยุคเริ่มต้นงานข่าว (พ.ศ. 2498-2528)

ยุคเริ่มต้นเริ่มตั้งแต่มีสถานีโทรทัศน์เป็นครั้งแรกในประเทศไทย จนถึงก่อนมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนอข่าวใหม่ โดยเริ่มต้น ตั้งแต่สถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ที่ได้เปิดดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

สถานีวิทยุทธศาสตร์ไทยทีวี ช่อง 4 บางขุนพรหม	พ.ศ. 2498
สถานีวิทยุทธศาสตร์สีกองทัพบก ช่อง 5	พ.ศ. 2501
สถานีวิทยุทธศาสตร์สีกองทัพบก ช่อง 7	พ.ศ. 2510
สถานีวิทยุทธศาสตร์ไทยทีวีสี ช่อง 3	พ.ศ. 2513
สถานีวิทยุทธศาสตร์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อสมท.	พ.ศ. 2520
สถานีวิทยุทธศาสตร์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์	พ.ศ. 2528

สถานีวิทยุทธศาสตร์ไทยทีวี ช่อง 4 บางขุนพรหม

เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2494 จอมพล บ. พิบูลสงครามได้เสนอโครงการจัดตั้งสถานีวิทยุทธศาสตร์ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และปรากฏว่าคณะรัฐมนตรีได้ลงมติตามข้อเสนอ แล้วมอบให้กรมโฆษณาการจัดทางงบประมาณเสนอสภาผู้แทนราษฎร แต่ปรากฏว่าระยะนั้นประชาชนรวมทั้งหนังสือพิมพ์ไม่เห็นด้วย จึงกล่าวโจมตีคัดค้านว่าเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดิน แทนที่จะนำงบประมาณด้านอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นต่อประชาชนส่วนรวมมากกว่า

ดังนั้น รัฐบาลของ จอมพล บ. พิบูลสงคราม จึงได้ยอมรับเหตุผลของประชาชน และได้ระงับโครงการดังกล่าว อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไม่ได้เปลี่ยนความตั้งใจในการจัดตั้งสถานีวิทยุทธศาสตร์แต่อย่างใด กลับใช้แผนใหม่คือ มีแนวความคิดจัดตั้งในรูปแบบบริษัทจำกัด โดยไม่ต้องรบกวนงบประมาณแผ่นดิน เมื่อรัฐบาลแก้ปัญหาเบื้องต้นได้แล้ว คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาเครื่องส่งวิทยุยุทธศาสตร์ เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2495 โดยมี พลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ อธิบดีกรมตำรวจ เป็นประธานกรรมการ พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์ พันเอก หลวงสารานุประพันธ์

เป็นกรรมการ และพลโท หม่อมหลวงขาบ กุญชร เป็นกรรมการและเลขานุการ

ในการจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัด จึงได้ทำการยื่นหนังสือบริคณห์สนธิจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทไทยทรทัศน์ขึ้น เมื่อวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2495 โดยมีทุนจดทะเบียนยี่สิบล้านบาท กรมประชาสัมพันธ์ถือหุ้นร้อยละ 55 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวี ช่อง 4 ได้จดทะเบียนตามอนุสัญญาสากลวิทยุที่กรุงเจนีวาว่า "HST-TV" สังกัดกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี (ยงยุทธ รักษาศรี, 2528 : 82-83)

การก่อสร้างห้องส่งเพื่อให้ทันออกอากาศได้ ในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2498 ซึ่งบริษัทได้ถือฤกษ์เอาวันชาติเป็นวันที่ทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการ จึงทำให้ประเทศไทยมีสถานีโทรทัศน์ที่ส่งออกอากาศเป็นเป็นแห่งแรก ดำเนินการโดยบริษัทไทยทรทัศน์ จำกัด สถานที่ทำการอยู่ที่สี่แยกบางขุนพรหม หรือที่ทำการธนาคารชาติในปัจจุบัน ซึ่งนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นคือ จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นผู้ริเริ่มโครงการ โดยสั่งให้กรมประชาสัมพันธ์ทำการศึกษา เพื่อจัดตั้งสถานีวิทยุและโทรทัศน์ขึ้นมา แต่ในทางปฏิบัติ ผู้ที่ผลักดันให้โครงการเป็นจริงได้แก่ พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่ง รมช.คลัง และอธิบดีกรมตำรวจ โครงการนี้ได้รับการต่อต้านอย่างกว้างขวาง ด้วยมองว่ายังไม่ถึงเวลาที่ต้องมาสิ้นเปลืองกับวิวัฒนาการใหม่ ๆ เช่นนี้ในขณะนั้น รัฐบาลจึงต้องหาทางออกโดยการจัดขึ้นมานับของบริษัทยักษ์ใหญ่ ชื่อ บริษัทไทยทรทัศน์ จำกัด โดยมีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ คือ 11 ล้านบาท จากจำนวนหุ้นทั้งหมดรวม 20 ล้านบาท และแน่นอนที่สุดว่าเงินจำนวนมหาศาลนั้น ได้มาจากกระทรวงการคลัง โดยมี พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้สนับสนุนอยู่ ส่วนผู้ถือหุ้นรายอื่น ๆ ก็ล้วนเป็นส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจทั้งสิ้น คือ โรงงานยาสูบ กองทัพบก กองทัพเรือ

กรมตำรวจ องค์การน้ำตาลไทย โรงงานสุรา และสำนักงานสลากกินแบ่ง
รัฐบาลแห่งละ 1 ล้านบาทเท่า ๆ กัน (มีเดีย , 2527 : 60-65)

ดังนั้น บริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด จึงเป็นบริษัทของรัฐบาลเต็มร้อย
เปอร์เซ็นต์ เพราะโรงงานยาสูบ โรงงานสุราก็เป็นของรัฐวิสาหกิจของรัฐบาล
ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น จึงเรียกได้ว่าไทยทีวี ช่อง 4 เป็นรัฐวิสาหกิจ แต่คนทั่วไป
มักเข้าใจผิดว่า บริษัทไทยโทรทัศน์เป็นบริษัทของเอกชน ซึ่งผิดมาจนกระทั่ง
ทุกวันนี้ (จางง รังสิกุล, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2536)

บริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด บริหารงานโดยมืออาชีพกรมประชาสัมพันธ์
เป็นประธานบริษัท มีรองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ประสงค์ หงสนันท์ เป็นผู้
จัดการบริษัท และบุคคลสำคัญที่มีบทบาทในขณะนั้นคือ จางง รังสิกุล มีตำแหน่ง
ทางราชการเป็นหัวหน้างานวิทยุกระจายเสียงต่างประเทศ มาเป็นรองผู้อำนวยการ
การสถานี และหัวหน้าฝ่ายรายการ (มีเดีย, 2527 : 60) ซึ่งเป็นหัวหน้าทีม
นำข้าราชการกรมประชาสัมพันธ์รวม 6 คน ไปดูงานด้านเทคนิคโทรทัศน์เพื่อมา
จัดตั้งสถานีแห่งนี้โดยเฉพาะ ผู้ร่วมในคณะประกอบด้วยช่างทางด้านเทคนิคทั้ง
หมด คือ สมชาย มาลาเจริญ อัมพร พจนพิสุทธิ์ พู ชมชื่น ธนะ นาคพันธ์
และธารง วรสูตร โดยมีกำหนดดูงานที่นิวยอร์ก ฟิลาเดลเฟีย และฮอลีวูด
เป็นเวลา 6 เดือน ในขณะที่ดูงานทางด้านเทคนิคนั้น หัวหน้าทีมจางงก็ได้ปลีก
เวลาไปศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเอง ไปดูงานตามสถานีต่าง ๆ สืบรวจดูรายการ
และจดจำวิธีการต่าง ๆ เป็นความรู้เพิ่มเติมจากที่เคยรู้มาบ้างแล้วจากการทำ
งานด้านวิทยุ BBC ที่ลอนดอน ปรากฏว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำมา
พัฒนาการจัดรายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์ ไทยทีวี ช่อง 4 ในเวลาต่อมา
(จางง รังสิกุล, สัมภาษณ์ : 5 กรกฎาคม 2536)

วันสมัยเริ่มแรก ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 4 บางขุนพรหม แพร่

ภาพออกอากาศเพียงสัปดาห์ละ 4 วัน คือ วันอังคาร พุธ เสาร์ และอาทิตย์ เริ่มออกอากาศตั้งแต่เวลา 19.00 - 23.00 น. แล้วค่อยเพิ่มมาเป็นทุกวัน และเพิ่มภาคกลางวันในเวลาต่อมา รายการยุคนั้นมีตราของสถานี ซึ่งพระยาอนุমানราชธนเป็นผู้ประดิษฐ์ ชื่อ "วิชชุประภาเทวี" เป็นเทวีแห่งสายฟ้า เพลงประกอบเป็นเพลงต้นบรมเทศ ซึ่งจำนง รังสิกุล เป็นผู้เลือกเพลงนี้ โดย มีวงดนตรีพระเจนดุริยางค์วงใหญ่ เป็นผู้บรรเลง

ลักษณะรายการเริ่มแรก มีรายการข่าว สารคดี รายการเด็ก รายการบันเทิงใหม่ ๆ โดยเลียนแบบอย่างมาจาก BBC ของอังกฤษ และจากอเมริกา โดยนำมาดัดแปลงรายการเกมโชว์ทำกันอย่างง่าย ๆ ซึ่งเกมโชว์อันแรก คือการทายภาพปริศนา ฝ่ายศิลป์เป็นผู้เลือกภาพขึ้นมา แล้วให้ อาจินต์ ปัญจพรรค์ แต่งกลอนเป็นปริศนา อาคม มกรานนท์เป็นคนอ่าน ต่อมามีการพัฒนารายการใหม่เพิ่มขึ้น เช่น รายการเปิดหน้ากาก ซึ่งลอกเลียนมาจากอเมริกา รายการที่โด่งดังมาก คือ รายการปัญหาหะหมี่ ซึ่งเป็นครั้งแรกที่เปิดโอกาสให้ผู้ชมที่บ้านทายปัญหาทางโทรศัพท์ มีผู้กำกับรายการคนสำคัญขณะนั้น คือ สมชาย มาลาเจริญ

รายการแรกที่ออกอากาศ ทำให้ไทยมีดารารายการโทรทัศน์คนแรกไปพร้อมกันคือการร้องเพลงต้นบรมเทศ โดย อาวีย์ นักดนตรี แต่ไม่ได้ออกอากาศสด หากถ่ายทำเป็นภาพยนตร์เอาไว้ก่อน และเป็นจิตต์ สัมมาพันธ์ เป็นผู้ประกาศรายการคนแรก ส่วนผู้อ่านข่าวคนแรกของไทยก็คือ สรรพลีรี วิรยศิริ (มีเดีย, 2527 : 60-65)

รายการข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวี ช่อง 4 บางขุนพรหม

สรรพลีรี วิรยศิริ ได้พูดถึงเรื่องของข่าวไว้ว่า "... ข่าว คือ

เกียรติและศักดิ์ศรีของสื่อมวลชน ข่าวนั้นมีความสำคัญที่สุดสำหรับงานสื่อสารมวลชน โดยเฉพาะวิทยุโทรทัศน์...

...การทำข่าว หรือการทำงานด้านสื่อสารมวลชน ผมไม่สนใจว่าจะมีผู้ฟัง ผู้ชมมากน้อยเท่าไร เพราะผมไม่ใช่นักธุรกิจ ถ้าผมพูดให้คุณฟังคนเดียว ผมพอใจแล้ว ผมไม่จำเป็นต้องพูดให้คนอื่นคนแสนคนฟัง สำหรับผมคนฟัง คนเดียว หรือ 2 คนก็พอแล้ว

เมื่อก่อนนี้ ช่วงเวลาของการเสนอข่าว ผมจะไม่ให้มีโฆษณา ระหว่างรายการข่าวเลย ให้มีโฆษณาได้เฉพาะก่อนเวลาของการเสนอข่าว หรือหลังจากจบข่าวไปแล้ว

ข่าวที่ผมนำเสนอต้องเป็นข่าวบริสุทธิ์ ไม่มีอะไรเคลือบแฝง ไม่มี การแสดงความคิดเห็น ไม่มีการวิจารณ์ ไม่มีการวิพากษ์ ไม่มีการโฆษณา ไม่มี influence ข่าว ข่าวต้องเป็นข่าวบริสุทธิ์ เนื่องจากผมเข้าไปมีบทบาทตั้งแต่ ต้น ดังนั้น การนำเสนอข่าวก็ยึดแนวทางของผมอยู่จนผมออกไปจากช่อง 9..."

หากย้อนกลับไปดูรายการข่าวโทรทัศน์ เมื่อครั้งแรกที่มีทีวีไทย ในวันเปิดสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวี ช่อง 4 เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2498 สรรพสิริ วิรยศิริ ได้เล่าเหตุการณ์ในวันนั้นว่า

"...ได้มีการออกอากาศรายการข่าวโทรทัศน์เป็นครั้งแรก ข่าวที่เตรียมไว้มีแต่เรื่องพิธีเปิดสถานี ข่าวทั่ว ๆ ไปไม่มีเลย จนกระทั่งก่อนเวลาของการเสนอข่าว บังเอิญมีรถหวอดับเพลิงวิ่งผ่านสถานีไป ผมก็ให้คนขับรถขับตามรถหวอดับ ผมก็ไปด้วยหนึ่งมา ผมจำได้ว่ามีไฟไหม้โรงงานปูน ที่เมืองนนท์เสร็จแล้วก็เอาหนึ่งมาล้าง ตัดต่อ 1 ชั่วโมงไม่เกินชั่วโมงก็ทำทัน แต่ก็ไม่มีเวลา

เขียนบท ท้าให้อ่านบรรยายก่อนไม่ทัน ผมก็เลยต้องไปนั่งอ่านเอง เพราะข่าวนี้นั้นผมไปถ่ายมาเอง ผมก็สบาย พอถึงเวลาออกอากาศ ก็เอาหนังฉายแล้วก็บอกไปว่า "วันนี้มีพาหนะโรงงานนุ่นเอารถดับเพลิงไปดับ ประเดี๋ยวก็ดับ ข่าวนี้นี้ก็เลยอยู่ในข่าววันแรกของการเปิดสถานี ..." (สรรพลีรี วิริยศิริ, สัมภาษณ์, 1 กันยายน 2536)

ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์

จางง รังสิกุล ได้กล่าวถึงการทำงานของฝ่ายข่าวในยุคเริ่มต้นว่า "... บริษัทไทยโทรทัศน์ได้ให้อ่านาจอแต่ละฝ่ายทำงานกันได้อย่างเต็มที่ ทางอาจารย์จางงเองก็ได้อ่านาจอเต็มที่ทางด้านฝ่ายรายการ ส่วนทางด้านฝ่ายข่าว คุณสรรพลีรี วิริยศิริ ก็ได้อ่านาจอเต็มที่ในฐานะหัวหน้าฝ่ายข่าวที่สามารถคัดเลือกคนเข้ามาทำงานได้เอง โดยที่ครั้งแรกเลือกมาจากคนในกรมประชาสัมพันธ์ก่อน เพราะมีประสบการณ์ทางด้านวิทยุอยู่ก่อนแล้ว มีเสียงดีอยู่แล้ว" (จางง รังสิกุล, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2536)

ผู้ประกาศข่าวยุคแรก ก็มี สรรพลีรี วิริยศิริ นักข่าวเอกของกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าแผนกโทรภาพที่มีความสามารถ ทั้งทางด้านข่าว และด้านการถ่ายภาพลงหน้าปกนิตยสารใหญ่ ๆ ซึ่งเพิ่งกลับมาจากการทำงานที่วิทยุเสียงอเมริกา วีโอเอ (VOA) และยังมีสมชาย มาลาเจริญ อาคม มกรานนท์ ซึ่งทำหน้าที่อ่านข่าวได้อย่างน่าฟัง ชัดเจน ถูกต้อง โดยเฉพาะศัพท์ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส (อาจินต์ ปัญจพรรค์, 2533 : 208)

ต่อมา พุทธิ อุดมภานนท์ ก็ได้ก้าวขึ้นมาอ่านข่าวที่วิเวียงบ่าเสียงไว้หลักกับ 3 คนแรก เพราะเป็นคนมีเสียงดีและเป็นผู้อ่านข่าวทางวิทยุมาก่อน

จางง รังสิกุล ยังได้กล่าวถึงผู้ประกาศข่าวของไทยทีวี ช่อง 4 ว่า "... การที่สถานีโทรทัศน์ ไทยทีวี ช่อง 4 มีแต่เฉพาะผู้ประกาศข่าวผู้ชาย ไม่มีผู้หญิงอ่านข่าวยุคเริ่มต้น เพราะรู้สึกว่ามันเป็นแบบแผน หรือเป็นประเพณีนิยม อะไรทำนองนั้น ถึงแม้แต่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเหมือนกัน จะเห็นว่า มีแต่เฉพาะผู้ประกาศข่าวชายในสมัยนั้น เมื่อครั้งที่อาจารย์ทำงานอยู่ที่สถานีวิทยุ BBC ก็ไม่ได้ชอกช้ำถามเค้าว่า เพราะอะไร ทำไมถึงไม่มีคนอ่านข่าวเป็นผู้หญิงเลย ซึ่งทางเราก็มอมรับเอามาเฉย ๆ ว่าทางต่างประเทศนั้นน่าจะมีเฉพาะผู้ชายอ่านข่าวกัน และการที่เราใช้ผู้ชายอ่านข่าว เราก็ทำตามแบบแผนของ BBC มา แล้วก็อ่านแบบนี้มาเป็นเวลานาน ทางสถานีช่องอื่น ๆ ที่ตั้งขึ้นมาใหม่ เช่น ช่อง 5 ก็ใช้ผู้ประกาศข่าวผู้ชายเพียงอย่างเดียวเหมือนกัน

ต่อมา เริ่มมีผู้ประกาศข่าวหญิงที่สถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 อสมท. ยุคเริ่มแรกก็มี พูนพิศ เวชราช วรรณิการ์ ธรรมเกษร ฉวีวรรณ เจริญสุข แต่ก็ไม่รู้ว่า เริ่มต้นเมื่อไร ใครเป็นผู้ให้เริ่ม แล้วใครเป็นคนคิดให้เริ่มใช้ผู้หญิงอ่านข่าว ปัจจุบัน คุณพูนพิศ เวชราช เลิกอ่านข่าว ออกไปจากวงการโทรทัศน์เลย ซึ่งจริง ๆ แล้วเป็นคนเด่นมากทางทีวี อ่านข่าวได้เก่ง อ่านได้ดีด้วย แล้วก็อ่านตามแบบแผน คือทำตามแบบแผนของ BBC คืออ่านข่าวแบบเฉย ๆ เรียบ ๆ แต่ไม่ใช้เครื่องขริม ไม่มีความรู้สึกอะไร ไม่แสดงถึงความรู้สึก ไม่ได้แสดงความยินดียินร้ายไปกับข่าวที่กำลังอ่าน แต่ในระยะหลัง ๆ นี้ หลังจากที่อาจารย์กลับมาเมืองไทยแล้ว ทาง BBC ก็ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมบ้าง คือคนอ่านข่าวอาจแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับข่าวบ้าง จะไม่เคร่งขรึมจนเกินไป..." (จางง รังสิกุล, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2536)

สรรพสิริ ได้กล่าวถึง ผู้ประกาศข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 4 บางขุนพรหม ว่า

"... คนแรก วันแรก ที่ออกอากาศ คือ ตัวผมเอง วันแรกที่เปิดสถานี ผมต้องทำทุกอย่างเอง เพราะคนยังไม่มี คนอื่นถึงฝึกฝนมาแล้วแต่ก็ยังไม่มีการประกวด ยังไม่มีความชำนาญ ตอนไปอยู่เมืองนอกผมก็ไปเรียนวิชาช่างภาพมา ผมก็ทำหน้าที่ช่างภาพได้ แล้วผมเป็นคนช่างพูด ผมพูดทางวิทยุ VOA พูดทางวิทยุสหประชาชาติ เป็นผู้ประกาศทางวิทยุแห่งประเทศไทยมาตั้งหลายสิบปีแล้ว เพราะฉะนั้นผมจึงมีความเป็นคนที่ช่างพูดกับช่างภาพ"

"วันแรกที่มีรายการข่าวออกอากาศ ก็มีการฝึกซ้อมกันก่อน เอาลูกโลกกลมที่เค้าใช้สอนหนังสือมาวาง แล้วลองเดินวางท่าเด๊ะๆ เมื่อก่อนนี้คนยังไม่พูดถึงวิทยุของบุหรี ก็สูบบุหรี่เดินออกมาแล้วเอามือแตะลูกโลก ทำแอ็คท่าอย่างฝรั่ง นั่งไขว่ห้างมุมโต๊ะ คนอื่นเค้าก็บอกว่า เซย เลย เบสี่ยนมาเป็นนั่งอ่านธรรมดา ส่วนฉากหลังนั้น อดอยากกาซีเป็นรูปแผนที่ สมัยก่อนฉากหลังต้องถ่ายจริง รัชกาล้องถ่ายไปพร้อมกันกับผู้อ่านข่าวเลยทีเดียวนะ สำหรับสมัยนี้ก็เอาภาพมาซ้อนกันข้างหลังได้เลย นี่ก็เป็นวิวัฒนาการที่ผมเริ่มขึ้นเป็นคนแรกเหมือนกัน คือเมื่อสมัยที่ยังอยู่ช่อง 9 เมื่อเกือบยี่สิบปีมานี้"

การอ่านข่าวในยุคเริ่มต้นทางไทยทีวี ช่อง 4 บางขุนพรหม มีการฝึกผู้ประกาศข่าวอยู่ด้วยกัน 3 คน คือ สรรพสิริ วิรยศิริ หัวหน้าฝ่ายข่าวสมชาย มาลาเจริญ ซึ่งมีหน้าที่เป็นช่างกล้องด้วย และ อาคม มกรานนท์ ก็ได้ฝึกฝนมาตั้งแต่ยังทำอะไรไม่เป็น ในขณะที่นั้นอาคมทำงานอยู่ที่กองข่าวต่างประเทศ เป็นพนักงานพิมพ์ดีด เนื่องจากเป็นคนมีหน่วยก้านดี หน้าตาดี ก็เลยได้มาอ่านข่าวทีวี ต่อมา ก็มี สมบูรณ์ วิรยศิริ (น้องชายของคุณสรรพสิริ วิรยศิริ) แล้วก็เพิ่มขึ้นมาอีกเรื่อย ๆ

การอ่านข่าวในสมัยก่อนนี้ รัชผู้ประกาศข่าวกันเพียงทีละคนเท่านั้น เพราะข่าวมีไม่มากนัก การเสนอข่าวก็ยังไม่เกินครึ่งชั่วโมงต่อคืน

การที่มีแต่ผู้ประกาศข่าวผู้ชายในยุคเริ่มต้นนั้น คุณสรพรสิริ
ได้ชี้แจงงานเรื่องนี้ว่า

"... ผมเป็นหัวหน้าที่มีหน้าที่คุมงานอยู่ 2 ด้าน คือ ผมเป็น
หัวหน้าฝ่ายข่าวและการประกาศ การประกาศในส่วนฝ่ายข่าวนี้ หมายถึงการ
ประกาศข่าวเท่านั้น ไม่เกี่ยวกับการประกาศแจ้งรายการ ซึ่งอาจารย์จางง
รังสิกุล ดูแลอยู่ การที่เรามีแต่ผู้ประกาศข่าวชายในระยะเริ่มต้น ก็เพราะว่า
ฝ่ายข่าวมีแต่เจ้าหน้าที่ผู้ชายเท่านั้น ไม่มีผู้หญิงแม้แต่คนเดียว แล้วเราก็ใช้คน
ฝ่ายข่าวของเราอ่านข่าวเท่านั้น ผมก็ต้องอ่านด้วย เพราะคนอ่านมีอยู่ไม่กี่คน
ดังนั้น ในยุคของสถานีไทยทีวี ช่อง 4 นั้น จึงไม่มีผู้ประกาศข่าวที่เป็นผู้หญิงเลย
มาในระยะหลังนี้ สามารถให้ใครมาอ่านข่าวก็ได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นคนข่าว
ก็เลยเริ่มมีผู้หญิงมาอ่านข่าว และมีเพิ่มขึ้นมาเรื่อย ๆ จนกระทั่งปัจจุบัน ..."
(สรพรสิริ วิรัชศิริ, สัมภาษณ์, 1 กันยายน 2536)

สมชาย มาลาเจริญ ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์รุ่นแรกของเมือง
ไทยอีกท่านหนึ่งได้กล่าวถึงการเข้ามาเป็นผู้ประกาศข่าวว่า

"... เพราะผู้อ่านรายการกองช่างกองหนึ่งมาได้ยินเสียงเข้าก็
เห็นว่าเสียงดี Match กับไมโครโฟน ก็เลยให้ผมมาทำข่าวประกอบเสียงกัน
ตอนนั้นผมเล่นละครเรื่องส่องไฟพรอยู่ ในสมัยนั้นคนติดมาก ผมก็ดังมาจากละคร
ส่องไฟพร เขาก็เลยจับมาอ่านข่าว

ครั้งแรกผมทำงานอยู่กับข่าวก่อน พอคุณสรพรสิริ กลับมาจากVOA
มาทำข่าวประกอบเสียง ก็ไปทำด้วยกัน ไปอัดเสียง ไปสัมภาษณ์ เหมือนกับการ
ออกใบทำข่าวในสมัยนี้

พอดีบริษัทไทยทรทัศน์แล้ว ก็มาอ่านข่าวททท.ก่อน แล้วจึงมาทำงานที่สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 4 บางขุนพรหม ซึ่งทางบริษัท RCA ที่ประมูลได้เกี่ยวกับอุปกรณ์ในการดำเนินการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์ ได้ส่งข้าราชการจากกรมประชาสัมพันธ์ไปเรียนที่ RCA Institute ใน นิวยอร์ก และหลังจากเรียนจบแล้วก็พาไปดูงานตามสถานีต่าง ๆ ก่อนกลับมาดำเนินการออกอากาศ

วันแรกที่ออกอากาศ เป็ตรายการเราจะต้องมีการรำเปิดโรงงาให้คนดูรู้ว่า เป็นการเริ่มต้นการออกอากาศแล้ว สมัยนั้นออกอากาศเพียงสัปดาห์ละ 3 วันเท่านั้น อดยในระยยะแรก ๆ ออกอากาศไม่เกินวันละ 3 ชั่วโมง

วันแรกที่ออกอากาศรายการข่าว มีคุณสรพรสิริ เป็นคนอ่านข่าวในช่วงแรก ๆ มีผู้ประกาศข่าว 3 คน สลับกันอ่านข่าว คือ สรพรสิริ วิรัชศิริ สมชาย มาลาเจริญ และ อาคม มกรานม ตอนนั้นไม่มีผู้หญิงอ่านข่าว มีแต่ผู้หญิงที่เป็นผู้ประกาศรายการเท่านั้น เหตุที่ไม่มีผู้ประกาศข่าวหญิงก็เพราะว่า ในยุคนั้น ความนิยมผู้ประกาศข่าวหญิงยังไม่มี จะมามีก็หลังจากที่เปลี่ยนมาเป็นช่อง 9 แล้วย้ายมาบางลาภู คุณสรพรสิริจึงได้รับผู้หญิงมาอ่านข่าวซึ่งก็มี ดวงใจ มหาสันตนะ ฉวีวรรณ เจริญสุข พูนพิศ เวชโรช"

ในยุคของช่อง 4 บางขุนพรหม นอกจากมีผู้ประกาศข่าวชาย 3 คนที่กล่าวมาแล้ว ก็ยังมี พงษ์ อุบถัมภานนท์ พูนลาภ อนมาน บรรจบ จันทิมางกูร มาสลับกันอ่าน

หลังจากที่ สมชาย มาลาเจริญ ก้าวขึ้นมาตำแหน่งบริหารแล้ว ก็เลิกการอ่านข่าวไปโดยปริยาย มีผู้ที่ทำงานอยู่ที่กรมประชาสัมพันธ์มาทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวหลายคน เช่น ปรีชา ทรัพย์โรสภา ประพจน์ สาครบุตร และ

ปราชญ์ สัชชุกร ซึ่งไปอ่านข่าวสมัยที่คุณสมชาย เป็นผู้อำนวยความสะดวกของ 9 ซึ่งเป็นคนสุดท้าย ก่อนเปลี่ยนมาเป็น ช่อง 9 อสมท.

เมื่อก่อนนี้ การคัดเลือกผู้ประกาศข่าว จะดูมาจากคนของกรมประชาสัมพันธ์ หรือของสถานีก่อน คือ จะมีแวมมองไปหาคนที่มีความรู้ดี นามมาฝึกฝนแล้ว ทดสอบหน้ากล้อง ถ้าใช้ได้ก็ให้ทำงานได้เลย (สมชาย มาลาเจริญ, สัมภาษณ์, 1 กุมภาพันธ์ 2537)

อาคม มกรานนท์ เป็นคนอ่านข่าวโทรทัศน์รุ่นแรกของเมืองไทย ผู้อ่านข่าววันรุ่นเดียวกันก็มี สรรพสิริ วิรยศิริ ผู้อ่านข่าวคนแรก และ สมชาย มาลาเจริญ ซึ่งอาคม ได้กล่าวถึงการทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ ว่า

"งานยุคนั้นไม่มีการอ่านข่าวเป็นทีม แต่อ่านคนละ 1 คน เข้าเวรกันคนละวัน เมื่อก่อนนั้นทางวิทยุช่อง 4 มีผู้ประกาศข่าวอยู่ 3 คน แต่ว่าคุณสรรพสิริ เป็นหัวหน้าฝ่ายข่าวอยู่ ก็ให้ผม (อาคม มกรานนท์) กับ สมชาย มาลาเจริญ อ่านข่าวสลับกันคนละวัน การอ่านข่าววันสมัยก่อน อยู่ที่การเขียนรายการอ่านเร็วหรือช้า คุณสมชายเป็นคนอ่านข่าวช้า แต่ผมเป็นคนอ่านข่าวเร็ว จึงทำให้ความยาวของข่าวไม่เท่ากัน

ส่วนเหตุที่ไม่มีการอ่านข่าวผู้หญิงเลยในสมัยก่อน มันเป็นเรื่องได้ ว่า ผู้ชมเค้าไม่ค่อยเชื่อผู้หญิงอ่านข่าว คือผู้หญิงเสียงจะอ่อนหวาน แล้วเวลาที่อ่านข่าวอาชญากรรม ข่าวสงครามนี่ มันจะดูไม่เข้มแข็ง ไม่หนักแน่น ไม่น่าเชื่อถือ ก็เลยให้ผู้ชายอ่าน

วันสมัยนั้น การอ่านข่าวต้องยืนอ่าน อ่านคนเดียวทั้งชั่วโมง มาตอนหลังถึงให้มานั่งอ่านกัน สมัยก่อนไม่มีวิดีโอเทป หนังสือก็เป็นหนังสือ 16 ม.ม

คือถ่ายเสร็จก็รีบมาล้าง ล้างแล้วจึงทำห้แห้ง แล้วมาตัดต่อ หนึ่งข่าวที่ทำเสร็จแล้วก็ต้องมาวัดความยาวกันว่า ความยาวของหนึ่งข่าว 100 พิตนี้ จะต้องเขียนข่าวกี่บรรทัด อย่างคุณสมชายอ่านข่าวเช้า ก็อาจต้องอ่านข่าว 7 บรรทัด ต่อ 1 นาที ถ้าผมอ่านข่าว 1 นาที ก็ใส่ข่าวไป 9 บรรทัด คือเนื้อข่าวจะมากขึ้น...

...จากการที่ผมทำงานโทรทัศน์มา 30 กว่าปี แล้วก็อ่านข่าวมาตลอด จนพูดได้ว่าเป็นคนที่อ่านข่าวตั้งแต่เริ่มต้น แล้วก็ต่อเนื่องมาตลอด เรียกได้ว่าอ่านข่าวตั้งแต่ยุคต้น ที่ยืนอ่าน แล้วก็มานั่งอ่าน อ่านมาตั้งแต่ข่าวเช้า เป็นภาพยนตร์ จนกระทั่งวีดิโอเทป ก็มาถึงยุคสมัยใหม่ อ่านข่าวประกอบวีดิโอเทป การอ่านข่าวในยุคเริ่มแรก อ่านเพียงคนเดียว เดี่ยวนี้สบายเพราะมีคนช่วยอ่านถึง 3 คนแย่งกันอ่าน ในสมัยนี้ผู้หญิงอ่านข่าวเก่งกว่าผู้ชาย คือผู้หญิงมีความพยายามฝึกฝน สำหรับผู้ชายที่อ่านข่าวดี ก็มีคุณจักรพันธ์ ยมจินดา แต่ว่าปัจจุบันเลิกอ่านไปแล้ว

ในด้านเนื้อข่าว สมัยก่อน ข่าวไม่มีการเจาะลึกเหมือนในสมัยนี้ คือเหมือนกับเป็นการอ่านหัวข้อข่าว ว่าเกิดอะไรขึ้นที่ไหน มีอะไร แค่นี้ ข่าวสมัยก่อนจึงเยอะมาก ในความคิดเห็นของผม เห็นว่า ข่าวมันไม่จำเป็นต้องไปเจาะลึกมาก เพราะรายละเอียดควรไปอ่านจากหนังสือพิมพ์ ถ้าเรามาอ่านรายละเอียดในข่าวโทรทัศน์ คนก็จะจำไม่ได้ รายละเอียดของข่าวควรมีแต่โครงท่าอะไรที่ไหน ก็พอแล้ว ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ไปหาอ่านในหนังสือพิมพ์"

ในฐานะที่มีประสบการณ์ทางด้านข่าว คุณอาคม มกรานนท์ ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำข่าว และการอ่านข่าวว่า

"การทำงานทุกอย่างขอให้ทำงานด้วยใจรัก และก็ขอให้ชื่อสัตย์

กับงานที่ตัวเองทำ ต่อหน้าที่ที่ตัวเองปฏิบัติและต้องทำจิตาให้ว่าง อย่าเอาอะไร
มาพันพัวอยู่จนสมอง อย่าไปนึกถึงเรื่องอื่นเรื่องนี้ งานก็จะออกมาดีเอง"
(บทสัมภาษณ์ อาคม มกรานนท์, 8 กุมภาพันธ์ 2536)

สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5

กระทรวงกลาโหม ได้กำหนดข้อบังคับว่าด้วยการกำหนดกำลังเจ้าหน้าที่กองทัพบกในเวลาปกติ 95 (ฉบับพิเศษ) โดยได้ระบุหน้าที่ของกรมการทหารสื่อสารขึ้นใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2495 จากนั้นภายในกรมการทหารสื่อสาร ก็ได้จัดแบ่งแผนกต่าง ๆ ขึ้นในแต่ละกองให้สอดคล้องกับหน้าที่รับผิดชอบตามข้อบังคับระบุไว้ในบรรดาแผนกต่าง ๆ นั้น บปรากฏว่าได้จัดให้มีแผนกวิทยุโทรทัศน์สังกัดกองวิทยุกระจายเสียงและวิทยุและโทรทัศน์ ทั้งนี้ตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ 85/2687 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2497 เรื่อง แก้อัตรากองทัพบก 91 (ครั้งที่ 79) ให้มีอัตรากำลังพลรวม 42 ตำแหน่ง

จากที่กล่าวข้างต้นเป็นเพียงการกำหนดปรับปรุงแผนก กองในสังกัดกรมการทหารสื่อสารอันพอที่จะกล่าวได้ว่า เป็นจุดเริ่มต้นในแนวระดมของการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์ขึ้นในสังกัดกรมการทหารสื่อสาร กองทัพบก กระทรวงกลาโหม

ในเวลาประมาณ 3 ปีต่อมา จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารบก ได้มีคำสั่งกองทัพบก (เฉพาะ) ที่ 107 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2500 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการกิจการวิทยุโทรทัศน์ของกองทัพบก โดยให้พลเอกไอศว ไอศวแสนยากร เป็นประธานกรรมการ เพื่อให้ดำเนินการวางโครงการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์ หลังจากคณะกรรมการดำเนินการแล้วเสร็จ

านเวลาไม่นาน ก็ได้ดำเนินการวางศิลาฤกษ์เพื่อสร้างอาคารสถานีขึ้นที่บริเวณ
กองพลทหารม้า ถนนพหลโยธิน สนามเป้า เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
ในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2500 ต่อมาวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ.2500
กองทัพภกได้รายงานเพื่อขออนุมัติดำเนินการจัดหาอุปกรณ์วิทยุโทรทัศน์ ซึ่งได้แก่
เครื่องส่งและเครื่องรับในนามของกระทรวงกลาโหม และมอบให้กรมการทหาร
สื่อสารเป็นเจ้าของโครงการ และในวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ.2500 รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงกลาโหมได้อนุมัติให้ดำเนินการได้

การก่อสร้างสถานีรวมทั้งการติดตั้งอุปกรณ์การส่งวิทยุโทรทัศน์ ได้
ดำเนินการอย่างรีบด่วน ซึ่งแล้วเสร็จในเวลาต่อมาประมาณ 6 เดือน เมื่อทุก
สิ่งทุกอย่างพร้อม จึงได้แพร่ภาพออกอากาศครั้งแรก เมื่อวันที่ 25 มกราคม
พ.ศ.2501 ซึ่งเป็นวันกองทัพ ด้วยระบบของคณะกรรมการว่าด้วยการ
สื่อสารของรัฐบาลกลาง คือ 525 เส้น 30 ภาพต่อวินาที แพร่ภาพ ขาว-ดำ
ด้วยกำลังส่งขนาด 5 กิโลวัตต์ทางช่อง 7 ได้จดทะเบียนตามอนุสัญญาสากล
วิทยุที่กรุงเจนีวาว่า "HSATV" ชื่อย่อ "ททบ" วิทยุใช้ชื่อว่า "สถานีวิทยุ
โทรทัศน์กองทัพก ช่อง 7"

การดำเนินการของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพก ช่อง 7 ได้ดำเนินการ
การออกอากาศไปด้วยความก้าวหน้าเป็นลำดับ จนกระทั่งได้มีการศึกษาเพื่อ
เปลี่ยนแปลงระบบวิทยุโทรทัศน์ของประเทศ ตามมติคณะกรรมการพิจารณาการ
เปลี่ยนแปลงระบบการส่งวิทยุโทรทัศน์ของประเทศสมัยนั้น เมื่อปี พ.ศ.2507
ตั้งนั้นในปี พ.ศ.2517 เฉพาะสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพก ช่อง 7 ได้เปลี่ยนแปลง
อุปกรณ์เครื่องส่งจากระบบ 525 เส้น ขาว-ดำ ทางช่อง 7 เป็นระบบ
ของคณะกรรมการที่ปรึกษาการวิทยุระหว่างประเทศ (CCIR : Comittee
Conculatatif International Radio Communications) สัญญาณ
ภาพ 625 เส้น ระบบสี PAL (Phase Alternation Line) ทางช่อง 5

ทดลองตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ.2517 และออกอากาศระบบดังกล่าวอย่าง
เป็นทางการตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2517

ดังนั้น "สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 7" จึงเปลี่ยนชื่อ
โดยปริยายเป็น "สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5" (ยงยุทธ รักษาศรี,
2528 : 84-85)

รายการข่าวโทรทัศน์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5

พลตรีถาวร ช่วยประสิทธิ์ อดีตหัวหน้าฝ่ายรายการในยุคเริ่มต้น
ของสถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 5 (ช่อง 7 ขาว-ดำ) ได้กล่าวถึงรายการข่าว
โทรทัศน์ในยุคนั้นว่า

"... ในสมัยก่อนยังไม่มีการข่าวนัดหมาย มีแต่ข่าว 2 ทูม 1 ชั่วโมง
ในการเสนอข่าว ประมาณ 45 นาที ถึงหนึ่งชั่วโมง ก็มีทั้งข่าวภายในประเทศ
ข่าวต่างประเทศ เหมือนอย่างทุกวันนี้

ข่าวต่างประเทศก็ซื้อเข้ามา เหมือนกับข่าวที่ฉายตามโรงภาพยนตร์
ในสมัยก่อน แต่ของสถานีจะเร็วกว่า เพราะเราซื้อทุกวัน แต่ว่าหนึ่งข่าวก็
ไม่ได้มาทุกวัน อาจจะ 2 - 3 วันมาครั้งหนึ่ง แล้วต้องมาคัดเลือกดูว่าข่าว
ไหนจะเอาออกอากาศวันนี้ หรือเอาออกอากาศวันพรุ่งนี้ หรือมะรืนนี้ ข่าวจะซื้อ
มาจาก Visnews บ้างอะไรเท่านั้น เช่น ข่าวเครื่องบินตก 7 วัน ถึงจะได้รู้
คือรู้แล้วว่ามีเครื่องบินตก แต่ว่าโทรทัศน์มาออกหลังจากนั้นอีก 5 วัน คนก็นึก
ว่าเครื่องบินตกไหมอีกแล้ว แต่ความจริงเป็นเรื่องเก่า ไม่ทันวันทำหีต อันนี้ก็
แย่มาก ๆ การทำข่าวต่างประเทศของสำนักข่าวใหญ่ ๆ ในสมัยก่อนนั้น เช่น
ข่าวจาก Visnews NBC และ ABC มีวิธีการทำดังนี้ เช่น สมมติว่ามีข่าวใน

ประเทศพม่า ๖ ซึ่กล้องถ่ายภาพยนตร์ใบถ่ายทำข่าวมา แล้วก็เขียนสคริปต์ ส่งขึ้น เครื่องบินกลับมายังสำนักงานใหญ่ของสำนักข่าวแต่ละแห่ง เช่น ข่าวของประเทศอังกฤษ ก็ส่งกลับไปยังกรุงลอนดอน แล้วก็ไปทำการล้าง (Process) ที่นั่น แล้วก็ทำก็อปปี้ออกมาเท่ากับจำนวนลูกค้า แล้วส่งฟิล์มภาพยนตร์ข่าวพร้อมทั้งคำบรรยายไปยังลูกค้าทั่วโลกพร้อม ๆ กันเมื่อภาพยนตร์ข่าวถูกส่งมาถึงยังสนามบินดอนเมือง จะมีเจ้าหน้าที่ไปรับฟิล์มภาพยนตร์พร้อมคำบรรยายเป็นภาษาอังกฤษมา เมื่อถึงยังสถานีก็คัดเลือกข่าวว่าจะเอาข่าวไหนออกอากาศ แล้วจึงทำการแปลข่าว พร้อมทั้งดูภาพยนตร์ข่าวประกอบไปด้วย เมื่อเสร็จแล้วก็นำไปออกอากาศ จะเห็นว่าข่าวที่ได้รับมาจากสำนักข่าว ผ่านกระบวนการต่าง ๆ มาจนกระทั่งออกอากาศนั้น กินเวลาหลายวันนับตั้งแต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในข่าว ก็ประมาณ 5 - 7 วัน เป็นอย่างรวดเร็ว

ในสมัยก่อนคนไม่นิยมดูข่าวกันเหมือนในปัจจุบัน ช่วงเวลาของการเสนอข่าวภาค 20.00 น. จึงเป็นช่วงที่มีคนดูน้อยที่สุด ส่วนช่วงเวลาที่มีคนดูมากที่สุด ก็คือ ช่วงเวลา ก่อน และหลังรายการข่าวภาคค่ำ ซึ่งเป็นเวลาของรายการภาพยนตร์และละคร (พลตรี ดาวร ช่วยประสิทธิ์, สัมภาษณ์, 2537)

ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์

พลตรี ดาวร ช่วยประสิทธิ์ อดีตรองผู้อำนวยการ และหัวหน้าฝ่ายรายการสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ได้กล่าวถึงผู้ประกาศข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 5 ในยุคเริ่มต้นว่า

"...ก็ใช้ผู้ประกาศข่าวผู้ชายเป็นหลักเช่นเดียวกับทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 4 บางขุนพรหม ซึ่งทาง ช่อง 5 ก็มี เสกสรรค์ ภูประคิษฐ์

พ.อ.ประภาส ศกุนตนาค นอกจากนั้นก็ยังมีผู้ประกาศข่าวหญิงซึ่งส่วนมากก็เป็นพวกทหารหญิง สมัยก่อนนี้คนไม่สนใจเลยว่าผู้ประกาศข่าวเป็นใคร จะอ่านดี หรือไม่ดี เพราะไม่นิยมดูข่าวกัน ดังนั้น จึงไม่ค่อยมีคนจำได้มากนัก ว่ามีใครเป็นผู้ประกาศข่าวในยุคเริ่มต้น.

สถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 5 ซึ่งเป็นของราชการ ไม่ได้มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องใช้พวกทหารมาทำงานที่สถานี เช่น ตอนกลางวันก็ทำงานที่กรมทหาร พอเลิกงานก็มาทำงานต่อที่ช่อง 5 ถ้าจะให้ทหารหญิงอ่านข่าว ก็เลือกคนที่หน้าตาพอใช้ได้ เอามาแต่งหน้า เปลี่ยนเสื้อผ้าจากชุดทหารมาเป็นพลเรือน พอถึงเวลาก็ให้อ่านข่าว

นอกจากนี้ ก็ยังมีการว่าจ้างบุคคลภายนอกมาอ่านข่าวบ้าง เช่น อรุณโรจน์ เสียมทอง มาเป็นผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ของ ช่อง 5 ตั้งแต่สมัยที่ผมยังเป็นหัวหน้าฝ่ายรายการอยู่ที่นี้ ก่อนที่อรุณโรจน์จะมาอยู่กับ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล เสียอีก สมัยนั้น อรุณโรจน์ ได้ค่าจ้างสำหรับการอ่านข่าวเพียง 100 บาทเท่านั้นเอง ซึ่งเดี๋ยวนี้ก็จ้างกันเป็นหมื่น ๆ บาทแล้ว..." (พลตรี ถาวร ช่วยประสิทธิ์, สัมภาษณ์, 10 กุมภาพันธ์ 2537)

สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7

สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 เป็นสถานีของทางราชการที่เอกชนร่วมดำเนินการ คือ บริษัทกรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุจำกัด มีสถานีแม่ข่ายอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันมีสถานีลูกข่ายในส่วนภูมิภาค จำนวน 10 สถานี ครอบคลุมการถ่ายทอดรายการผ่านระบบดาวเทียม สถานีลูกข่ายดังกล่าวเป็น

ของบริษัทฯ ซึ่งได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ รวมทั้งอยู่ภายใต้ข้อบังคับของระเบียบ กบว .

สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ได้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2510 ซึ่งเป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์ที่แพร่ภาพสีด้วยระบบ CCIR สัญญาณ 625 เส้น ระบบสี PAL เป็นครั้งแรกตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2510 โดยทดลองถ่ายทอดรายการประกวดนางสาวไทย จากเวทีบริเวณงานวชิราวุธานุสรณ์

ก่อนหน้าที่จะได้รับการอนุมัติให้บริษัทกรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุจำกัด ได้ดำเนินการขออนุญาตสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ได้ นั้น ได้มีการประชุมกรณีพิเศษขึ้นที่ห้องส่งเส็กานสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก สนามเป้า ซึ่งในการประชุมครั้งนั้น ประกอบด้วยข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เพื่อพิจารณาโครงการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์สีแห่งแรกในประเทศไทย เมื่อคณะกรรมการควบคุมวิทยุโทรทัศน์ของกองทัพบก ได้พิจารณาเกี่ยวกับโครงการนี้อย่างรอบคอบ จนได้ข้อสรุป ความว่า เนื่องจากเทคโนโลยีด้านอิเล็กทรอนิกส์ของรถกลานปัจจุบันได้เจริญก้าวหน้าไปไกลมาก สมควรให้สถานีวิทยุโทรทัศน์สีระบบใหม่เข้ามาใช้งานประเทศ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางด้านเทคนิคให้กับวงการวิทยุโทรทัศน์ของประเทศไทย รวมทั้งเป็นผลให้ประชาชนได้รับชมรายการสีสันตามธรรมชาติ จึงมีมติให้ดำเนินการได้

ในการดำเนินการระยะแรก ได้ใช้ห้องส่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 7 (ขาว - ดำ) เป็นการใช้ชั่วคราว อุปกรณ์ต่าง ๆ ติดตั้งบนรถเมล์ที่รื้อที่นั่นออกหมด จำนวน 3 คัน จนกระทั่ง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2513 สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ได้ย้ายไปอยู่บริเวณหลังตลาดหมอชิต ซึ่งสร้างเป็นอาคารถาวรพื้นที่ 12 ไร่ และอยู่มาจนถึงปัจจุบัน (ขงยุทธ รัชศาสตร์, 2528 : 82-88)

รายการข่าวโทรทัศน์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7

ฝ่ายข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ต้องดำเนิน ครอบงำนียบบายนองตอบนียบบายนจากฝ่ายทหาร เนื่องจากสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 เป็นการดำเนินงานของบริษัทกรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด ซึ่ง เป็นเอกชนที่เข้าสัมปทานการดำเนินงานสถานีวิทยุโทรทัศน์จากกองทัพบก เป็น ผลให้กองทัพบกมีบทบาทเข้ามาเกี่ยวข้องกับกำรดำเนินกำรของสถานี

แต่อย่างไรก็ตาม ด้วยเหตุที่ สถานีโทรทัศน์ทุกสถานีต้องปฏิบัติ ตามระเบียบ กบว. ดังนั้น การดำเนินนโยบายการนำเสนอข่าวของฝ่ายข่าว ช่อง 7 จึงต้องคำนึงถึงทั้งฝ่ายทหาร และคณะกรรมการ กบว. ควบคู่กันไป

นียบบายนส่วนหนึ่งของสถานีที่กำหนดขึ้น และมีความสำคัญต่อฝ่าย ข่าว คือ การนำเสนอข่าวที่น่าสนใจ สามารถดึงดูดผู้ชมให้เห็นความสำคัญของ รายการข่าวที่มีต่อชีวิตประจำวัน และสนใจดูข่าวมากขึ้น เมื่อ rating ของผู้ ชมมาก ย่อมมีผลต่อการโฆษณาที่จะเข้าสถานีในช่วงรายการข่าว

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ยึด หลักความสนใจของประชาชนเป็นหลักในการนำเสนอข่าว ความถูกต้องสมบูรณ์ ของข่าว การติดตามข่าวที่อยู่ในความสนใจของประชาชน มานำเสนออย่างต่อเนื่อง โดยการติดตามอย่างใกล้ชิดจนถึงที่สุด (อ้างถึง นฤมล สิงหประเสริฐ, 2534 : 46-47)

ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์

อาจินต์ บัญจพรรค์ หนึ่งงานที่มงานข่าวตั้งแต่เริ่มต้น ใต้กล่าวถึง

ประวัติความเป็นมาทางด้านข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 7 ไว้ว่า

"... สำหรับงานด้านข่าวนั้น เราตกลงกันว่าด้วยความเป็นโทรทัศน์ที่มีภาพอยู่แล้ว เราจะไม่มีโชว์หน้าคนอ่าน เราจะใช้แต่เสียงอ่านอย่างเดียวเท่านั้น และการติดต่อข่าวต้องกระชับ อาศัยผมมีพื้นฐานการทาบภาพยนตร์อยู่ มีความรู้เรื่องการติดต่อข่าวหนังสือพิมพ์อีกทางหนึ่ง ผมเอาสองอย่างนั้นมารวมกันเข้าให้เป็นประโยชน์ทันที ... ผมควรพูดถึงทีมงานอีกทีหนึ่งคือ ฝ่ายกำกับรายการและเวที ซึ่งนอกจากมี คุณอนุมาศ เป็นหัวหน้าแล้ว ก็ยังมีคุณศิลปศรีสาระ คุณโรรม บุนนาค กับคุณอุเทน นุตเสน มาเป็นผู้กำกับเวที และต่อมา ทั้งสองคนหลังนี้ก็เข้าเวรกำกับประจำคืน วันเมื่อเราไม่มีห้องส่ง ไม่มีเวที

อีกคนหนึ่งที่กำลังก้าวเข้ามาในฐานะเป็นผู้อ่านข่าว อ่านสไลด์ และแปลภาพยนตร์สารคดีด้วยเสร็จ ถือว่าเป็นคนแรกของสถานี คือ คุณราชันย์ สุเชิน ผู้ผ่านการคัดเลือกเป็นผู้ประกาศข่าวอันดับหนึ่งของเมืองไทย งานข่าวของเราเมื่อเน้นทางด้านภาพแล้ว ดังนั้น งานด้านข่าวที่นำมาเสนอเป็นข่าวจึงต้องมีการหาภาพมาเสริมด้วย..."

จากคอลัมน์ดังกล่าวของ อาจินต์ บัญจพรรค์ ทำให้สรุปได้ว่า รายการข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 7 ออกอากาศเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2510 โดยฉายภาพยนตร์ข่าวออกอากาศ แต่ไม่มีโชว์หน้าผู้อ่านข่าว ใช้แต่เสียงอ่านข่าวเพียงอย่างเดียว (อ้างถึงใน พรสุรีย์ ธนศรีสิบวงศ์, 2535 : 43-44)

สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3

บริษัทวิทยุโทรทัศน์ จากัดได้ให้เอกชนร่วมทำการจัดตั้งสถานีส่งวิทยุโทรทัศน์ขึ้นในนาม สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวี ช่อง 3 ซึ่งได้ลงนามในสัญญา ระหว่างบริษัทวิทยุโทรทัศน์ จากัด กับบริษัทบางกอกเอนเทอร์เทนเมนต์ จากัด เมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2511 โดยสาระสำคัญคือ กำหนดในเรื่องของผลประโยชน์ตอบแทนแก่รัฐ และแก่บริษัทวิทยุโทรทัศน์ จากัดด้วย สัญญาดังกล่าวมีอายุ 10 ปี ส่วนการดำเนินการนั้นขึ้นอยู่กับความควบคุมของกรมประชาสัมพันธ์ และบริษัทวิทยุโทรทัศน์ จากัด

เมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2513 จึงได้จัดพิธีเปิดสถานีอย่างเป็นทางการ โดยมีสถานีตั้งอยู่ที่ แขวงหลักสอง เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยการส่งสัญญาณภาพสี ในระบบ PAL ด้วยเครื่องส่งกำลังขนาด 50 กิโลวัตต์ ระบบ 625 เส้น รับภาพทางช่อง 3 และได้ทำการแพร่ภาพออกอากาศในวันเดียวกันนี้เมื่อเวลา 10.00 น. าชื่อว่า "สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3" (ยงบุทธ รักษาศรี, 2528 : 82-88)

รายการข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3

ในส่วนของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 นั้น มีนโยบายอย่างแนชัดที่จะสนองบริการข่าวสารแก่ประชาชน และสนับสนุนนโยบายด้านข่าวสารของรัฐบาลอย่างเต็มที่ ได้มีการพัฒนารายการทั้งที่เป็นสาระและที่เป็นบันเทิง และในบันเทิงยังมีการคัดเลือกข่าวที่สาระอะไรแก่ประชาชน มิได้มุ่งหวังความบันเทิงเป็นประการสำคัญอย่างเดียว แต่มุ่งที่จะให้ประชาชนได้รับทั้งความบันเทิงและได้รับความรู้ข่าวสารในขณะเดียวกันด้วย

สำหรับความหมายของคำว่า "ข่าวสาร" นั้น ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงข่าวที่เสนอกันอย่างเดียว ข่าวสารนั้นแทรกอยู่ในรายการต่าง ๆ มากมาย เราพยายามที่จะสร้างภาพว่าข่าวสารนั้นอยู่ในช่วงของข่าว ถ้าวิเคราะห์จริง ๆ แล้วรายการข่าวที่เสนอทางโทรทัศน์นั้น มีความบันเทิงแทรกอยู่มากทีเดียว ทั้งนี้ เพราะว่ กรอบสำหรับการเสนอข่าวสารประจำวันทางโทรทัศน์ จะมีกรอบที่รัฐบาลกำหนดกฎเกณฑ์ไว้มาก เราก็รู้แต่เพียงว่าใครตำหนิติเตียนใคร สื่การทำให้สัมภพณ์ของใครเป็นอย่างไร แต่สาระในแง่ของการเป็นข่าวไม่มี ดังนั้น ในลักษณะของรายการข่าวที่คิดว่าเป็นสาระ จะต้องมาดูว่าเป็นสาระที่ทาให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือ หรือเชื่อมั่นเพียงไร (ประจวบ อืนฮืด, 2533 : 3)

ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์

สัญญา บลังกมล ผู้ประกาศข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 (2516-2529) ได้กล่าวถึงผู้ประกาศข่าวในยุคเริ่มต้นของ ช่อง 3 ว่า

"...ในยุคเริ่มต้น ผู้ประกาศข่าวของ ช่อง 3 ไม่ได้ปรากฏตัวหน้าจอโทรทัศน์ ได้ยินเฉพาะเสียงบรรยายภาพข่าวเท่านั้น ผู้ประกาศข่าวชาย 3 คน คือ คุณธงชัย แสงประดับ คุณพิสิษฐ์ ศึกษาการ และคุณคนัย เขมะสมิต นอกจากนี้ก็ยังมีผู้ประกาศข่าวหญิงอีก 3 คน ได้แก่ คุณมาณวิกา เปรมวิภาต คุณกรรณิการ์ ธรรมเกษร และคุณเรวดี ...

มาเริ่มเห็นหน้าผู้ประกาศข่าว ก็ตอนที่ผมได้เริ่มอ่าน ในปี พ.ศ. 2516 พอดี แต่ก่อนที่ผมจะได้มาอ่านข่าวนั้น ผมได้เข้ามาทำงานในสถานีโทรทัศน์ ช่อง 3 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2513 ในตำแหน่งพนักงานพิมพ์ข่าว แต่เข้ามาทำงานด้วยความหวังว่าจะมีอนาคตเป็นผู้ประกาศข่าว ผมมีความศรัทธาในตัวคุณอาคม มกรานนท์ มาก เพราะว่าคุณมีลีลาในการอ่าน

หนักแน่น น่าเชื่อถือมาก ในขณะที่ผมพิมพ์ข่าวให้กับผู้สื่อข่าว ผมจะซึมซาบส่วน
 การเขียนข่าว และเวลาผมดูทีวี ดูผู้ประกาศข่าว ผมจะดูหลาย ๆ คน ดูสื่
 การอ่านข่าวของผู้ประกาศข่าวชายแต่ละคน ผมก็มาคัดเลือกเอาบุคลิก และ
 สื่ลาของคุณอคม ผมก็พยายามว่า เราจะทำอย่างไรจึงจะอ่านให้ได้เหมือนกับ
 คุณอคม ผมจึงใช้สคริปต์ข่าวที่ผมพิมพ์ให้กับผู้สื่อข่าว เอากลับไปแอบอ่านที่บ้าน
 เอาไปฝึกที่บ้าน ใช้นั่งที่กระจกแล้วก้ม ๆ เงย ๆ อ่าน ลองฟังดูว่าสำเนียง
 ที่เราอ่านเป็นอย่างไรบ้าง ก็ฝึกตัวเองอยู่เสมอ

จนกระทั่งอยู่มาวันหนึ่ง ผู้ประกาศข่าวชายรุ่นแรก(ช่วงปี 2513)
 ซึ่งมี คุณธงชัย แสงประดับ คุณदनัย เขมะสมิต และคุณพิสิษฐ์ ศึกษาการ
 และเป็นจังหวัดพอสิตกับที่คุณพิสิษฐ์ ลาออกเพื่อไปศึกษาต่อต่างประเทศพอสิต ผมก็
 คิดว่าตัวเองน่าจะมีโอกาสดี จึงเข้าไปพบกับท่านผู้อำนวยการสถานี คุณเจตนา
 ศิริสิงห์ ไปเรียนท่านว่า ขณะนี้ คุณพิสิษฐ์ ศึกษาการ ผู้ประกาศข่าวของเราได้
 ลาออกไปศึกษาต่อต่างประเทศแล้ว ถ้าหากเปิดโอกาสส่งเสริมให้พนักงานของ
 ช่อง 3 ผมจะขอโอกาสนี้มาเป็นผู้ประกาศข่าวทดลองบ้าง ซึ่งท่านผู้อำนวยการ
 ก็ให้โอกาสลงอ่านข่าวภาค 17 นาฬิกาได้เลย

พอถึงเวลาที่จะประกาศข่าวจริง ๆ ก็มีอาการสั่น ประหม่า แต่
 ว่าได้มีการเตรียมตัวมาด้วยความมั่นใจพอสมควร ซึ่งผมก็มาฐานภายหลังว่า คน
 ที่จะมาเป็นผู้ประกาศข่าวได้ ต้องค้นพบตัวเองให้ได้ว่า เรามีพรสวรรค์เรื่อง
 เสียงหรือไม่ พูดได้ชัดถ้อยชัดคำไหม ออกเสียงอักขระได้ชัดเจนหรือไม่ และ
 ศึกษาภาษาได้แตกฉานแค่ไหน ก่อนอ่านข่าวทุกครั้ง ถ้าเรามีเวลาสามารถ
 ซักซ้อมข่าวได้ เราต้องอ่านบทให้เข้าใจทั้งเรื่องเลย แล้วถ้าเกิดอ่านผิดตก
 หล่นอย่างไร เราจะสามารถแก้มีเหตุตรงนั้นได้ แก้ถ้อยคำได้ หรือเขาพิมพ์
 สคริปต์มาผิด ถ้าเรามีความรู้กว้างขวาง เราก็อาจแก้ไขได้ อย่างเช่น ชื่อ
 บุคคล ชื่อสถานที่ หรือคำเฉพาะ เป็นต้น...

...จากปี 2516 เป็นต้นมา ผมอ่านข่าวมาเรื่อยจนถึงปี 2529 ก็โรคดีหลังจากที่อ่านข่าวมาประมาณสิบกว่าปี คือเมื่อปี พ.ศ.2526 ผมได้รับรางวัลเมขลา ผู้ประกาศข่าวชายดีเด่น คู่กับคุณฉวีวรรณ เจริญสุข ในฐานะผู้ประกาศข่าวหญิงดีเด่น - ในขณะที่ทำข่าวร่วมกันระหว่าง ช่อง 3 กับ ช่อง 9 ในระหว่างนั้นผมได้ทำหน้าที่ผู้สื่อข่าวไปด้วย ผมพูดได้เต็มปากว่า ช่อง 3 ให้โอกาสพนักงาน และผมคนหนึ่งที่โรคดีมาก เพราะบางคนมีความรู้ความสามารถ แต่ไม่มีเวทีที่จะขึ้นไปเล่นไปร้องไปปรา แต่ผมโรคดีก็มีความรู้ความสามารถก็ไม่มาก แต่ว่าบังเอิญมีเวทีให้เล่น และมีผู้ใหญ่นับสนุน จึงถือว่าผมเป็นคนโรคดีจริง ๆ ที่ได้มาทำงานช่อง 3 เพราะฉะนั้นถึงแม้ว่า ช่วงระหว่างที่ผมอ่านข่าวร่วมช่อง 3 กับช่อง 9 อยู่ นั้น คร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ชวนผมไปอยู่บริษัทแบชพิลด์ด้วย แต่ก็ไม่ไปไม่ได้จริง ๆ เพราะว่าช่อง 3 ให้โอกาสและมีบุญคุณต่อผมมาก

เมื่อก่อนนี้ มีแต่ข่าวภาค 20.00 น. แต่ช่วงที่ผมขอลงไปอ่านเป็นช่วงแรกที่เราเพิ่มข่าวภาค 17.00 น. และในอีก 6 เดือนต่อมา ผมก็ได้อ่านข่าวภาค 20.00 น. ก็ยังประหม่าอยู่อีก แต่ว่าคนเราเมื่อมีชั่ววังบินมากพอแล้วก็สามารถทำได้ เพราะผมได้ไปอ่านหนังสือกุศโลบายสร้างความยิ่งใหญ่ พบว่า ในร่างกายของมนุษย์เรา มีชุมทองอยู่ ชุมทองนั้น ก็หมายถึงพรสวรรค์ของบุคคล ขอให้ท่านขุดค้นมาให้พบ แล้วก็พัฒนาขึ้นมาจนมีความชำนาญ เมื่อพอโอกาสมาถึงเราก็สามารถที่จะสวมรอกาสนั้นได้ ทุกคนมีพรสวรรค์ขอให้มีความมั่นใจตนเองเท่านั้น" (สัจชัย บลังกมล, สัมภาษณ์, 8 เมษายน 2537)

ในฐานะที่สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 เป็นเครือข่ายงานเดียวกันกับช่อง 9 อสมท. ในช่วงปี พ.ศ.2523-2529 จึงได้มีการรวมงานฝ่ายข่าวของช่อง 3 และช่อง 9 เข้าด้วยกัน ดังนั้น ในการรายงานข่าวของช่อง 3 ในขณะนั้น จึงใช้เพียงเจ้าหน้าที่ผู้สื่อข่าวของช่อง 3 มาปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับทางช่อง 9

ผู้ประกาศข่าวในยุคเริ่มแรกของ ช่อง 3 มีอยู่ด้วยกันไม่มากนัก ผู้ประกาศข่าวที่มีชื่อเสียง และประสบความสำเร็จ ได้แก่ สัญชัย ปลั่งมกล สิทธิชาติ บุญมานนท์ มาณวิภา เบรมะวิภาต กรรณิการ์ ธรรมเกษร ซึ่ง วนช่วงที่ทาหน้าที่อ่านข่าวร่วมระหว่าง ช่อง 3 กับ ช่อง 9 นั้น ช่อง 3 ยัง ไม่ได้ปรับปรุงหรือพัฒนาการงานด้านข่าวเหมือนในปัจจุบัน ผู้ประกาศข่าวในยุคเริ่มแรกจึงยังมีไม่มีความโดดเด่นเหมือนเช่นผู้ประกาศข่าวในปัจจุบัน

สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อสมท.

เมื่อบริษัทวิทยุโทรทัศน์ จำกัด ได้ถูกคณะรัฐมนตรีให้ยุบเลิกกิจการ เมื่อ พ.ศ. 2520 แล้ว จัดตั้งองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) แล้วโอนกิจการรวมทั้งทรัพย์สินต่าง ๆ ของบริษัทเป็นขององค์การสื่อสารมวลชน แห่งประเทศไทย ซึ่งรวมความถึง เฉพาะสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 ซึ่งเป็นสถานีแม่ข่ายในกรุงเทพมหานครเท่านั้น ที่เปลี่ยนสังกัดจากกรมประชาสัมพันธ์ ไปสังกัด อสมท. (ยงยุทธ รักษาศรี, 2528 : 82-88)

รายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อสมท.

สมัยก่อนไทยทีวีสี ช่อง 9 อสมท. มีฝ่ายข่าวเป็นหน่วยงานหนึ่งของสถานี ซึ่งได้พนักงานฝ่ายข่าวของ ช่อง 3 สี มารวมอยู่ด้วย ในฐานะที่ ช่อง 3 เป็นเครือข่ายงานเดียวกันกับช่อง 9 การรายงานข่าว ช่อง 3 ปัจจุบัน (พ.ศ. 2523-2529) คงมีเพียงเจ้าหน้าที่ผู้อ่านข่าวมาปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับช่อง 9

หลักปฏิบัติทางด้านข่าวของ อสมท. เนื้อหาของข่าวเป็นหน้าที่ของฝ่ายผลิต แต่การอ่านข่าวเป็นหน้าที่ของบุคคลที่ทางสถานีได้พิจารณาความ

เหมาะสม ไม่จำเป็นว่าผู้อ่านข่าวจะต้องเป็นเจ้าของหน้าที่ของทางสถานีเสมอไป
สถานีอาจเชิญบุคคลภายนอกเข้ามาทำหน้าที่เป็นกรณีพิเศษก็ได้

ข่าวที่สถานีช่อง 9 อสมท. พิจารณาออกอากาศ แบ่งออกเป็น
2 ประเภท คือ

1. ข่าวในประเทศ เนื่องจากช่อง 9 เป็นหน่วยงานของ
รัฐบาลหน่วยหนึ่ง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องพิจารณาเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับ
รัฐบาลเป็นสำคัญ ได้แก่ ข่าวในพระราชสำนัก ซึ่งถือเป็นประเพณีปฏิบัติว่า ต้อง
เสนอก่อนข่าวอื่น แล้วจึงต่อด้วยข่าวของนายกรัฐมนตรี และข่าวราชการอื่น ๆ

2. ข่าวต่างประเทศ มีแหล่งข่าวอยู่ 2 แหล่ง คือ ข่าวจาก
ดาวเทียม และ ข่าวจากทรนพิมพ์

ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์

พดด้ฐ อุบลภณนั้ ผู้ประกาศข่าวในยุคของไทยทีวี ช่อง 4
และได้ทำหน้าที่ต่อมาจนถึงยุคของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อสมท.

พดด้ฐ ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกาศข่าวว่า

"ผู้ประกาศข่าวแต่ละคน จะมีวิธีการที่เ้าเหมือนกัน แต่ที่ทุกคน
ต้องยึดถือไว้เป็นแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ คือ ต้องดีภาษาให้แตก อ่านให้
ถูกต้องวรรคตอน ความสำคัญของข่าวตอนไหนควรเน้น ตอนไหนควรอ่าน
ให้ช้า เพื่อความเข้าใจของผู้ฟังและที่สำคัญที่สุด คือต้องมีไหวพริบบริพริภาณในการ

แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ เช่น คนพิมพ์ข่าวพิมพ์ข้อความผิด ข่าวสลับกับภาพ ภาพกับเสียงไม่สัมพันธ์กัน หรือกรณีอื่น ๆ อีกมากที่อาจเกิดขึ้นได้ในขณะออกอากาศ

น้ำเสียงในการอ่านข่าวก็เช่นกัน ข่าวอะไรควรจะอ่านให้คนฟังเชื่อถือ มีความรู้สึกคล้อยตาม ข่าวอะไรที่เป็นข่าวชวนหัว น้ำเสียงและลีลาการอ่านจะไม่เหมือนกัน เมื่ออ่านข่าวใดคิดไป ควรต้องรีบขอภัยและแก้ไขเสียว่าหม่าให้ถูกต้องงานทันที

ผู้อ่านข่าวควรมาถึงสถานีก่อนเวลาเสนอข่าวไม่น้อยกว่า 30 นาที เพื่อเตรียมตัว ตรวจสอบข้อความ ulyอ่านข่าวที่จะต้องออกอากาศก่อน เพราะปรากฏว่ามีบ่อย ๆ ที่ชื่อสถานที่ ชื่อคน หรือตัวสะกดเกิดผิดพลาดจะได้แก้ไขก่อนถึงเวลาที่ต้องอ่านออกอากาศ ทั้งนี้เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นไว้ก่อน (พฤกษ์ อุบลัมภานนท์, ARTSPA : 131-132)

ฉวีวรรณ เจริญสุข ผู้อ่านข่าวหญิงของสถานีโทรทัศน์สี ช่อง 9 อสมท. เจ้าของรางวัลเมขลาผู้อ่านข่าวยอดเยี่ยม ประจำปี 2526 เข้าทำงานที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 บุคที่มีคุณสรพรสิริ วิรยศิริ เป็นผู้บริหาร านนามบริษัทไทยโทรทัศน์จำกัด ทันทีที่เรียนจบผ่านการสอบคัดเลือกครั้งนั้นด้วยความสามารถของตัวเองที่ได้เรียนมา ก็เข้าประจำนหน้าที่ผู้สื่อข่าวของบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด ซึ่งขณะนั้นกำลังมุ่งหวังที่จะเสนอ "ข่าวล่ามาเร็ว" แบบฉับไว ทันทีผู้ชมทางบ้าน แข่งกับหนังสือพิมพ์ ตามนริบายของสรพรสิริ ซึ่งก็ปรากฏว่าทำได้เป็นอย่างดี เป็นที่ชื่นชอบของผู้ที่ได้ชมข่าวทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 มาก

พอเริ่มงานข่าวได้ไม่นาน ความที่เห็นแนวความสามารถว่า ทำได้ หัวหน้าขณะนั้นคือ สรพรสิริ วิรยศิริ ผู้คุมสายงานข่าวของทีวีด้วยตนเองจึงสั่งให้บาทผม แต่งตัวใหม่ แล้วให้อ่านข่าวออกอากาศโดยที่ ฉวีวรรณ ไม่รู้ตัว

ล่วงหน้ามาก่อน แต่อาศัยความกล้าหาญอันเป็นลักษณะประจำตัว และความที่
เคยบุกเบิกออกไปหาข่าวตามสถานที่ต่าง ๆ แม้กระทั่งคดีฆาตกรรมในโรงแรม
ม่านรูด ก็เคยไปหาข่าวมาแล้ว จนกระทั่งประสบความสำเร็จ

แม้ว่าจะเริ่มต้นด้วยการอ่านข่าวในประเทศ แต่เมื่อฝึกฝนด้วยตนเอง
มีความคล่องแคล่วกับการอ่านข่าวแล้ว ก็สมัครไปอ่านข่าวต่างประเทศ
ด้วยความรู้สึกที่สามารถอ่านได้เร็ว และคุ้นเคยกับชื่อบุคคลในข่าวที่เป็นภาษา
ต่างประเทศได้ดี (มีเดีย, ปีที่ 1 ฉบับที่ 2, สิงหาคม, 2529 : 102)

สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์

เมื่อปี พ.ศ. 2528 กรมประชาสัมพันธ์ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี
ให้จัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ขึ้นเป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์
เพื่อการศึกษา และการประชาสัมพันธ์ของชาติ มีรายการเพื่อการศึกษา ร้อยละ
หกสิบ รายการบันเทิง ร้อยละสิบ วิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์จัดตั้งเอง
ซึ่งขณะนั้นมีประมาณ 8 ล้านบาทเศษ ผนวกกับที่รัฐบาลญี่ปุ่นได้ให้ความช่วยเหลือ
อีก 380 ล้านบาท

ช่อง 11 ต้องประสบปัญหาการเปลี่ยนระบบแพร่ภาพออกอากาศจาก
ระบบ 525 เส้น มาเป็น 625 เส้น ซึ่งต้องจ่ายเงินจำนวนมาก ระบบการจัด
การบริหารจึงมีอุปสรรคทำให้ชะงักงันเป็นระยะ ๆ

ปัจจุบัน ช่อง 11 แพร่ภาพออกอากาศรายการประเภทการศึกษา
ร้อยละ 60 รายการข่าว ร้อยละ 20 รายการบันเทิง ร้อยละ 10 และที่เหลือ

อีกร้อยละ 10 เป็นของหน่วยราชการเพื่อการประชาสัมพันธ์องค์กร (วิจิตร วุฒิวาฬ , 2533 : 6-7)

รายการข่าวโทรทัศน์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11

เพราะเหตุที่สถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 11 เป็นของรัฐ จึงทำให้ การนำเสนอข่าวของสถานีต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ คือการนำเสนอกิจกรรมของภาครัฐบาลเป็นหลัก โดยมีลักษณะพอสรุปได้ดังนี้

1. การนำเสนอข่าวสารที่เป็นการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 เป็นของรัฐ ซึ่งดำเนินการโดยกรมประชาสัมพันธ์ เป็นผลให้นโยบายการเสนอข่าวต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ และส่วนราชการเป็นสำคัญ
2. การเสนอข่าวมุ่งให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องของสาธารณชน โดยยึดหลักความจริง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการร่วมมือร่วมใจกันของทุกระดับในสังคม ทุกส่วนของชาติ
3. การนำเสนอข่าวที่ไม่ทำให้ประชาชนตื่นตระหนกเสียขวัญ ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยก และกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ ได้แก่ การเสนอภาพข่าวสงคราม การสู้รบในส่วนต่าง ๆ ของโลก หรือ การสู้รบตามแนวชายแดนของประเทศ จึงต้องมีการระมัดระวังในส่วนของภาพที่นำออกอากาศซึ่ง เป็นภาพที่มีความรุนแรง
4. นโยบายการเสนอข่าวมุ่งเน้นความสนใจของประชาชน โดยข่าวที่นำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 นั้น พิจารณา

จากความน่าสนใจของข่าวเป็นหลัก ข่าวใดที่ประชาชนให้ความสนใจมาก ก็พิจารณาว่าเสนอก่อน ทั้งนี้โดยตั้งอยู่บนหลักการที่ว่า ข่าวนั้นต้องก่อประโยชน์ให้กับมวลชน สร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่สังคม (นฤมล สิงหประเสริฐ, 2534: 51-53)

ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์

ผู้ประกาศข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 จะเป็นข้าราชการของกรมประชาสัมพันธ์ ในช่วงแรก ๆ ผู้ประกาศข่าวส่วนใหญ่มาจากวิทยุแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้มีความชำนาญจากการอ่านข่าววิทยุมาแล้ว โดยจะยึดหลักของการมีน้ำเสียงดี อักขระถูกต้อง ชัดเจน มากกว่าที่จะยึดถือเอาเรื่องรูปร่างหน้าตาเป็นสำคัญ

ผู้ประกาศข่าวรุ่นแรก ๆ ของสถานี ได้แก่ ประพจน์ สาครบุตร ปิยะ ชำนาญกิจ รวงทอง ยศสารรงค์ ภาวินี บุณกันท์ กุเทพ ใสกระจำง ชูชาติ เทศสีแดง ศศิวิมล พงษ์ปรีชา

ประพจน์ สาครบุตร ผู้ประกาศข่าวยุคเริ่มแรกของสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย ช่อง 11 ได้เล่าถึงประสบการณ์ของการทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวว่า

"ในการอ่านข่าวก็มีความหนักใจและกังวลใจมาก ใหม ๆ มันก็เป็นกันทุกคน แต่พอมีประสบการณ์นาน ๆ เข้า ความหนักใจมันก็น้อยลงไป ที่หนักใจมันอาจเกิดขึ้นในกรณีที่ เนื้อหาของข่าวที่เราอ่านเกิดความสับสน เพราะการอ่านข่าวนาน ๆ นี้ คนที่อ่านข่าวนานก็ต้องดูข่าวแบบทำความเข้าใจกับข่าว คืออ่านเที่ยวแรกจะดูว่า มีผิดพลาดตรงไหนบ้าง ชื่อคน ตำแหน่งหน้าที่สับสนไหม อ่านเที่ยวที่ 2 ผู้ประกาศข่าวควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาของข่าว เช่น

ข่าวในพระราชสำนัก ก็ต้องทำความเข้าใจว่าวันนี้ในหลวงเสด็จที่ไหน กับใคร ทรงทำอะไร การทำความเข้าใจกับข่าวมันทำให้เกิดสื่การอ่าน เพราะมันเข้าใจตัวข่าว ถ้าเกิดอ่านผิดพลาดนี้ จะสังเกตได้ว่า ถ้าเป็นผู้ประกาศข่าวรุ่นเก่า ๆ นี้ มักไม่ได้ยินคำว่า ขออภัย เพราะเรารู้จักการดำเนินาไปเลย เราสามารถเอาคำต่าง ๆ มารองกันมาให้เสียความ สิ่งนี้จะทำได้ก็ต่อเมื่อทำความเข้าใจกับข่าวก่อน เพราะฉะนั้น ผู้ประกาศข่าวที่ดีก็ควรดูข่าวก่อนถึง 2 เที้ยว คือ เที้ยวแรก ดูขอบกพร่องของเนื้อข่าว เที้ยวที่ 2 ก็ดูผ่าน ๆ ทำความเข้าใจกับข่าวก่อน เพราะถ้าเราเข้าใจข่าวแล้ว ทำให้การอ่านข่าวของเราชวนฟังมากขึ้น (ประพนธ์ สาครบุตร, สัมภาษณ์, 8 ธันวาคม 2535)

2. ยุคการปรับเปลี่ยน (พ.ศ. 2528-2529)

ยุคการปรับเปลี่ยน วิเคราะห์ตั้งแต่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงรายการข่าวโทรทัศน์ ในช่วงปลายปี 2528 ซึ่งนับเป็นก้าวสำคัญของวงการข่าวในประเทศไทย

ประวิทย์ มาสึนนท์ ผู้บริหารสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ได้กล่าวถึงจุดเริ่มต้นของการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอข่าวว่า

"...ในสมัยที่ท่านรัฐมนตรีชาณุ มนุชธรรม ดูแลเรื่องข่าวอยู่ ท่านก็อัดอัด บอกว่าข่าวนี้ทำไมมันน่าเบื่ออย่างนี้มันเป็นทางราชการมากเกินไปก็เรียกท่านผู้อำนวยการช่อง 9 และ 3 มาพบ แล้วก็บอกว่าไปปรับปรุงข่าวเสียใหม่ ผมจำได้ว่าในปี 2528 เสร็จแล้วเราก็ไม่ได้ปรับปรุงอะไรสักอย่าง ประมาณเดือนมิถุนายน ท่านรัฐมนตรีก็เรียกกลับมาอีก บอกให้ไปทํารายการข่าวที่เป็นกันเองกับคนดูซักหน่อย คุณอย่าไปอ่านข่าว คุณไปเล่าข่าวให้เขาฟัง พวกผม

ก็ไปรับนโยบายมา อาจารย์สมเกียรติก็เป็นผู้ดำเนินการ มันถึงได้เกิดข่าวยุคน่าสนใจขึ้นมาอย่างที่เราต้องการ" (ประวิทย์ มาลีนนท์, 2533 : 11)

ดร. สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้นำรูปแบบและวิธีการรณรงค์ในการนำเสนอข่าวในพระราชสำนัก ข่าวพิธีการ ข่าวราชการทั่ว ๆ ไป โดยมีผู้ประกาศข่าวในทีม ทำหน้าที่เป็นผู้ประกาศข่าวที่มีการเชื่อมต่อรายการ มีการจัดแบ่งการเสนอข่าวเป็นช่วง ๆ ที่เรียกว่าเป็นแบบรายการนิตยสารข่าว ด้วยวิธีการดังกล่าว ทำให้รายการข่าวโทรทัศน์ ช่อง 9 อสมท. ได้รับความนิยมและประสบความสำเร็จ จากสถานีโทรทัศน์ที่ไม่ค่อยมีผู้ชมมากนัก กลายเป็นสถานีโทรทัศน์ที่มีผู้ชมติดตามชมข่าวมากที่สุด จนทำให้มีโฆษณาเข้ามาในรายการมากขึ้น และต้องขยายเวลาในการเสนอข่าวจาก 1 ชั่วโมงครึ่งเป็น 2 ชั่วโมง (สุดฤดี พูนศรี, 2529 : 12) ซึ่งการปรับเปลี่ยนในครั้งนี้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามมาอีกหลายประการ คือ

1. ทำให้รายการข่าวโทรทัศน์ ได้รับความสนใจจากผู้บริหารสถานี เพราะเป็นรายการที่สามารถทำรายได้ให้กับสถานีได้ จนทำให้สถานีโทรทัศน์ทุกช่อง หันมาแข่งขันกันปรับปรุงการนำเสนอข่าวในรูปแบบใหม่ ที่มีผู้ประกาศเพิ่มขึ้น มีการลงทุนเครื่องอุปกรณ์ในการทำข่าวที่ทันสมัย เพื่อดึงดูดความสนใจมากยิ่งขึ้น

2. ทำให้สถานีโทรทัศน์ทุกแห่ง หันมาขยายเครือข่ายเพื่อให้เกิดครอบคลุมพื้นที่ได้ทั่วประเทศ ได้แก่ ช่อง 7 ต่อมาก็คือช่อง 9 ช่อง 3 และช่อง 5

3. ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในการเสนอข่าว ที่มีความหลากหลายมากขึ้น มีเนื้อหาของข่าวที่เกี่ยวข้องกับปากท้องเรื่องของคนและเรื่องราวของประชาชนมากขึ้นกว่าการเน้นข่าวราชการอย่างที่เคยทำมา ซึ่ง

ความพยายามในการพัฒนารูปแบบ และเนื้อหาในการเสนอข่าว เคยมีผู้จัดทำมาแล้ว ตั้งแต่ครั้งที่สรรพสิริ วิริยศิริ บริหารสถานีโทรทัศน์ ช่อง 4 บางขุนพรหม ก็ได้มีการปรับปรุงการเสนอข่าวให้ทันสมัย มีการสัมภาษณ์ผู้ตกเป็นข่าวทุกฝ่าย แต่เนื่องจากสถานการณ์ต่าง ๆ ยังไม่เอื้ออำนวยจึงไม่ประสบความสำเร็จ จนกระทั่ง ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนอข่าวที่นำโดย ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล และทีมงานของเขา รวมทั้งผสมผสานกับทีมข่าว ช่อง 9 เอง ซึ่งมีจุดเด่นอยู่แล้วในตัวเช่นนี้ จึงทำให้รายการข่าวช่อง 9 ประสบความสำเร็จอย่างมาก (อ้างถึงใน อมรพรรณ ชุ่มโชคชัยกุล, 2534 : 35-36)

สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อสมท.

จึงอาจกล่าวได้ว่า รายการข่าวโทรทัศน์ได้รับความนิยมนอย่างสูงสุด เมื่อ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล เข้ามาปรับปรุงรายการข่าวร่วม ช่อง 9 และ ช่อง 3 ทำให้รายการข่าวมีทั้งสาระ และบันเทิง พร้อมสรรพอยู่ในตัวเสร็จด้วยวิธีการเสนอข่าวที่ใหม่ซ้ำแบบใคร ใหม่เอี่ยมสำหรับคนไทย ดึงดูดความสนใจคนดูจนทำให้ข่าวช่อง 5 และ ช่อง 7 จะอยู่เบื้องหลังอีกไม่ได้แล้ว ต้องหันมาปรับปรุงรายการข่าวของตนกันบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกเฟ้นคนอ่านข่าวที่มีภาพแรงพอที่จะสู้กับช่องอื่นได้

สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7

ช่อง 7 ดึงตัวนายแพทย์อภิชาติ นีราพาทพงศ์พร พิธีกรคนเก่งจากรายการ "ประตูดวง" มาเป็นผู้รายงานข่าว ภาค 19.30 น. และให้

รองศาสตราจารย์ขุนศักดิ์ วรรณพงษ์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นผู้รายงานข่าว ภาค 20:00 น.

สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5

ช่อง 5 ให้อาจารย์วันชัย ธาระโรสมณ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มาอ่านข่าวประชันกับช่องอื่น ๆ ทำให้คลิกโครมกันไปทั้งวงการ เพราะโดยปกติ ช่อง 5 มักเข้าเจ้าหน้าที่ของสถานี หรือมักก็เป็นพวกทหารทำหน้าที่อ่านข่าว

สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3

ช่อง 3 และ ช่อง 9 ที่เคยร่วมมือกัน ก็ได้แยกออกจากกันตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2529 โดยช่อง 3 ตั้งทีมข่าวขึ้นมาใหม่ มีประวิทย์ มาลีนนท์ เป็นหัวหน้ารับผิดชอบ พร้อมทั้งสุด ชูพินิจและ ม.ล.ดวง สนิทวงศ์ เป็นผู้ช่วย

ข่าวโทรทัศน์ในช่วงที่มีการปรับเปลี่ยน นับตั้งแต่ที่ ดร.สมเกียรติ เข้ามาจัดทำข่าวทางไทยทีวีสี ช่อง 9 อสมท. ข่าวโทรทัศน์จึงได้มีการพัฒนาขึ้น การเสนอข่าวโทรทัศน์ในยุคแรก ๆ ทั้งผู้ผลิตและผู้ชมอยู่ในลักษณะจางด้วยกัน ทั้งสองฝ่าย ผู้ชมถ้าไม่ต้องการชมก็ต้องปิดโทรทัศน์ในช่วงเวลาการเสนอข่าว เพราะทุกสถานีก็มีรายการข่าวพร้อม ๆ กัน และที่ว่าผู้ผลิตจางผลิต ก็เนื่องจากว่า ข่าวจะต้องเป็นไปตามรูปแบบ เป็นข่าวราชการเสียส่วนใหญ่ ผู้ประกาศข่าวก่อนหน้านี้นี้ ก็ไม่จำเป็นต้องรู้เรื่องข่าวเลย เพียงแต่ทำหน้าที่เสียงดี แล้วอ่านข่าวที่ฝ่ายข่าวเรียบเรียงมาให้อ่าน ซึ่งต่างจากการทำข่าวสมัย ดร.สมเกียรติ ที่ลงมือทำเอง เป็นบรรณาธิการข่าวเอง สิ่งงานเอง แล้วเอาข่าวมาเล่าให้

ผังทางรทรทศน์ ซึ่งทาทามีลักษณะเป็นกันเองกับผู้ชม ทาทให้รายการข่าวไม่น่า
เบื่ออีกต่อไป (มีเดีย, ปีที่ 2 ฉบับที่ 22, เมษายน 2529 : 7-15)

สถานีวิทยุรทรทศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์

เนื่องจากทาง ช่อง 11 เพิ่งเริ่มเปิดสถานีในปี พ.ศ.2528 ยัง
ไม่มีรายการที่แน่นอนออกอากาศ วิทยกรมประชาสัมพันธ์ได้ทดลองออกอากาศตั้ง
แต่เดือนตุลาคม 2528 เริ่มตั้งแต่เวลา 14.00 น. ถึง 16.30 น. และ
ต่อมาจึงได้ขยายเวลาออกอากาศเป็นประจำทุกวัน ตั้งแต่เวลา 16.30 น. ถึง
21.00 น. วิทยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2529 เป็นต้นไป (ครบรอบ 53 ปี
วันสถาปนากกรมประชาสัมพันธ์, 2529 : 61)

3. บุคลากรแข่งขัน (2529-2535)

การแข่งขันกันเสนอข่าวอย่างจริงจังเริ่มขึ้นในเดือนเมษายน 2529
เป็นต้นมา

สถานีวิทยุรทรทศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3

เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ.2529 สถานีรทรทศน์ไทยทีวีสี
ช่อง 3 ได้ย้ายสำนักงานจากที่ทำการเดิมถนนเพชรบุรีตัดใหม่ มาอยู่ที่อาคาร
วานิช หัวมุมถนนวิฑู

การรยกย้ายครั้งนี้ เพื่อเป็นการรองรับการขยายงาน และขจัด

อุปสรรคในการดำเนินการบางประการ อีกทั้งเพื่อเป็นการร่วมงานที่กระจัดกระจายอยู่ถึง 3 จุด คือที่ตัวสถานีหนองแขม ห้องส่งชั้น 8 อาคารรปบ.สัน และอาคารสำนักงานใหญ่ มาไว้ในที่เดียวกัน ส่วนสาเหตุที่เลือกอาคารวานิช เพราะพิจารณาแล้วมีความเหมาะสมหลายประการ

ประการแรก มีสถานที่มากพอกับความต้องการที่จะย้ายหน่วยงานจากส่วนต่าง ๆ มารวมกันได้ประการต่อมา มีสถานที่ชั้นบนสูงสุด ยังว่างพอที่จะสร้างห้องส่งได้ และการส่งโทรเวฟไปยังสถานีหนองแขมก็ไม่ติดขัด ทั้งยังสะดวกแก่ผู้มาติดต่องานอีกด้วย

วันที่ 1 มีนาคม 2529 รัฐบาลอนุมัติให้สถานีโทรทัศน์ส่วนกลาง ออกอากาศเวลา 18.30-20.00 น. ได้ หลังจากที่เคยห้ามมาตั้งแต่เมื่อเดือนเมษายน 2525 เนื่องจากวิกฤติการณ์น้ำมัน

พร้อมกันนั้นได้กำหนดให้ช่วงเวลานี้ ออกอากาศได้เฉพาะรายการข่าวสารและรายการเพื่อการศึกษาเท่านั้น และให้เลื่อนเวลาการเสนอข่าวภาคค่ำของทุกสถานีมาเป็นเวลา 19.30 น.

นับเป็นประวัติศาสตร์แห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ อีกประการหนึ่งของสถานีในรอบปี 2529 คือการที่องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ได้อนุมัติให้ทางสถานีแยกข่าวไปดำเนินการเองได้ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2529 เป็นต้นไป หลังจากที่ได้เสนอข่าวร่วมกันถึง 5 ปีกว่า

จุดเริ่มต้นของการเสนอข่าวเองนั้นทำให้สถานีมีกิจกรรมที่ครบวงจรตามที่สถานีโทรทัศน์ทั่วไปพึงจะมี จึงอาจกล่าวได้ว่า เป็นทั้งความภูมิใจและเป็น

ศักดิ์ศรีของชาวไทยที่วีสีช่อง 3 ทุกคน รวมทั้งยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ชม
 อดยส่วนรวมอีกด้วย

การเริ่มต้นกระทำสิ่งใดก็ตาม ย่อมจะต้องมีทั้งปัญหาและอุปสรรค
 เช่นเดียวกับการเสนอข่าวของทางสถานีได้ประสบเช่นกัน ถ้าจะเปรียบไปแล้ว
 ก็เสมือนหนึ่งทีมข่าวของทางสถานี หลังจากที่ได้แยกแยกมาเสนอข่าวเองเท่ากับ
 เริ่มต้นจากศูนย์ ในขณะที่สถานีโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ ได้ปรับปรุงรายการข่าวของ
 ตนไปไกลแล้ว แต่ด้วยความอุตสาหะและมุ่งมั่นของทีมบริหารที่ปรารถนาจะสร้าง
 สรรค์และพัฒนาด้านรายงานข่าว จึงได้มีการประกาศรับสมัครเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าว
 ที่มีความรู้ความสามารถเข้าร่วมทีมงานกับฝ่ายข่าวและเมื่อเดือนมีนาคม ในปี
 เดียวกันนี้ ก็ได้ทีมงานฝ่ายข่าวจำนวนกว่าร้อยคน เข้ามาร่วมทีมงานกับฝ่ายข่าว
 นอกจากทางด้านกำลังคนแล้ว ทางด้านอุปกรณ์และยานพาหนะในการช่วยเสริม
 สร้างการนำเสนอข่าวที่รวดเร็ว ทางสถานีก็ได้ปรับปรุงพร้อมกันไป ซึ่งทาง
 สถานีค่อนข้างโชคดีที่ได้ทีมข่าว เป็นคนหนุ่มสาวรุ่นหนุ่มไฟแรง เข้ามาร่วมงาน
 ด้วย และนับเป็นเครื่องจักรกลที่สำคัญในการผลิตและเสนอข่าว อดยมีเจ้าหน้าที่
 ที่ฝ่ายข่าวรุ่นเก่าลายครามชุดเดิมเป็นหลักและคอยเป็นที่ปรึกษาให้

เมื่อเริ่มปฏิบัติงานการเสนอข่าวในช่วง 3 - 4 เดือนแรก ย่อมมี
 ความขลุกขลักเป็นธรรมดา แต่ด้วยความกระตือรือร้นในการปรับตัวของทีมข่าว
 ทำให้ก้าวเข้าสู่ความคล่องตัวได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งการทุ่มเทเอาใจใส่ของ
 ฝ่ายบริหาร ข่าวช่อง 3 ยุคใหม่ จึงเริ่มเป็นที่สนใจของประชาชน ทางด้านการ
 เสนอข่าวนั้นมุ่งเน้นที่ความรวดเร็วและฉับพลันทันเหตุการณ์ และนอกเหนือจาก
 ความรวดเร็วที่เป็นหัวใจของทีมข่าวช่อง 3 แล้วขอบข่ายงานข่าวก็ได้เริ่มมีการ
 พัฒนาควบคู่ไปด้วยอดยจะเน้นข่าวเกี่ยวกับชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชน
 ทั่วไป รวมทั้งทางด้านศิลปและวัฒนธรรม ตลอดจนการนำเสนอรูปแบบข่าวกีฬา

รวมทั้งข่าวต่างประเทศที่นอกเหนือจากการรับข่าวจากแหล่งข่าวต่าง ๆ แล้วทีมข่าวต่างประเทศยังได้ผลิตรายการสรุปข่าวในรอบสัปดาห์ขึ้นเองอีกด้วย

และในปี 2529 นี้ เป็นเพียงแค่จุดเริ่มต้นของทีมงานฝ่ายข่าว ที่พยายามสร้างสรรค์การผลิตและเสนอข่าวในรูปแบบใหม่อันเป็นแบบฉบับของทางสถานี (ครบรอบ 20 ปี สถานีวิทยุทรทัศน์ ไทยทีวีสี ช่อง 3, 2533 : 137-138)

วันที่ 1 เมษายน 2529 เป็นวันแรกที่ช่อง 3 อสมท. แยกตัวมาเสนอข่าวจากช่อง 9 อสมท. ได้เปลี่ยนแนวการประกาศข่าวโดยใช้ผู้ประกาศหญิงล้วน 3 คน คือ อภิญญา เจริญวงศ์ ชุตินา รอดอยู่สุข และพรณี เสียงวิทยาคุณ ซึ่งมาจากการคัดเลือกถึง 2,986 คน แต่งชุดเครื่องแบบของสถานี บันทึกเทปไว้ล่วงหน้าก่อนออกอากาศหลายชั่วโมง เพื่อเป็นการป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้ หลังจากลงทุนประมาณ 20 ล้านบาท เพื่อสร้างห้องส่งขนาด 145 ตารางเมตร บนดาดฟ้าอาคารวานิช จัดซื้อรถข่าว กล้องและอุปกรณ์ผลิตข่าวใหม่ ทั่วทั้งบุคลากร และซื้อข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียมจากสำนักข่าวหลายแห่ง เช่น CNN ของสหรัฐอเมริกา ATV และ HKTVB ของฮ่องกง SCB ของสิงคโปร์ และ VISNEWS ของอังกฤษ มีนายไตรรงค์ สุวรรณคีรี (โฆษกรัฐบาล) นางวนิดา จิตต์หมั่น (รองโฆษกรัฐบาล) นายประมุท สุตะบุตร (ผู้อำนวยการ อสมท.) นายจางง กุมลาร์วิสัย (อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์) และนายกาจร มนุชธรรม เป็นอนุกรรมการที่ปรึกษาพิจารณารายการข่าว (ดวงทิพย์ วรพันธุ์, 2531 : 62)

ช่อง 3 เริ่มปรับปรุงข่าว ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2531 ซึ่งเดิมนั้น เสนอข่าวต่างประเทศทั่วไปกับข่าวในประเทศในช่วง 19.30 น. และ

ได้เปลี่ยนมาเป็นเสนอข่าวเด่นประจำวัน ตามด้วยข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม
 ฤกษ์ออกมา ส่วนข่าวภาค 20.00 น. ได้เสนอข่าวในพระราชสำนัก ข่าว
 การเมือง ข่าวสังคมเชิงสารคดี วันนี้อัดข่าวพยากรณ์อากาศ ตามด้วย
 ข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียม และปิดท้ายด้วยข่าวกีฬา โดยที่ยังคงรูปแบบ
 การนำเสนอรูปแบบเดิมเน้นที่เนื้อหากระชับรัดกุม ครอบคลุมสถานการณ์ทั้งหมด

สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5

ช่อง 5 ดูเหมือนว่าไม่ได้เปลี่ยนแปลงอะไรมากนัก เพราะยังให้ความสำคัญกับเสียงอ่านพร้อมภาพข่าวที่นำเสนอ มากกว่ารูปลักษณ์ของผู้ประกาศ
 แม้ว่าบริษัททวิมพรคอมมูนิเคชัน และบริษัทสุรามหาราชฉัตรธุรกิจ ในเครือของ
 ตระกูล "เตชะไพบูลย์" เข้ามาเหมาะสมเวลาโฆษณาในช่วงข่าว 7 นาทีครึ่ง
 พร้อมกับข้อเสนอ "ปรับปรุงรายการข่าว" โดยจัดให้ นพพร ตุงคะรักษ์
 และ กุศล ประसार อดีตนักข่าวหนังสือพิมพ์ นานาชาติบริษัทแวนดัสป้อนข่าว
 เศรษฐกิจ สารคดีธุรกิจ เสริมทีมงานข่าวของช่อง 5 และร่วมมือกันกับ
 "ไทยนิวส์" หนังสือพิมพ์ภาคเหนือที่เสนอข่าวภูมิภาค หลังจากที่ไม่ประสบผล
 สำเร็จจากการให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันชัย ฐานะวังน้อย จากมหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์ มาปรับปรุงรูปแบบการเสนอข่าว ต่อมา จึงเปลี่ยนให้อาจารย์
 ชัยณรงค์ มณฑิธรวิเชียรฉาย ผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์จอห์น ซึ่งอดีต
 เคยเป็นผู้ประกาศข่าว BBC ภาคภาษาไทย มาร่วมเสนอความคิดปรับปรุงข่าว
 และทำหน้าที่ผู้ประกาศ ได้มีการฝึกแนวออกไปด้วยการสัมภาษณ์สดข้ามทวีปเมื่อ
 ครั้งการประชุมกลุ่มประเทศเกษตรกรรมที่ประเทศออสเตรเลีย ด้วยแนวคิดที่ว่า
 "การพูดที่ไหนเมื่อไร ยังไม่สำคัญเท่าการพูดอะไร"

ช่อง 5 เป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์ที่ก่อตั้งเพื่อ เป็นเครื่องมือในการ

แจ้งข่าวคำสั่งให้ทหาร และประชาชนที่เกี่ยวข้องได้ทราบ และส่งเสริมความ
เข้าใจอันดีระหว่างทหารกับประชาชน

ดังนั้น รูปแบบการนำเสนอข่าวของช่อง 5 จึงกระตือรือร้น เอาแต่ใจ
ความสำคัญ ไม่มีลูกเล่น และไม่ใส่ใจความคิดเห็นลงไปในข่าว นโยบายนการ
ปรับปรุงข่าวด้านเนื้อหายังไม่ชัดเจนเป็นทางการ เพียงแต่ปรับปรุงฉาบฉวยให้
ผู้ชมได้เห็นกันเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2529 อันเป็นวันครบรอบ 30 ปี ของ
สถานี

สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7

ช่อง 7 สี ได้เลือกรองศาสตราจารย์พูนศักดิ์ วรรณพงษ์ จาก
มหาวิทยาลัยรามคำแหงมาลงข่าวแต่ละข่าว เพื่อเปิดโอกาสให้ภาพเป็นตัว
นำเรื่อง และใช้ผู้ประกาศอ่านข่าวหลังกล้องตามลีลา (style) ที่เคยเสนอ
ต่อมา ได้เปลี่ยนมาให้ จักรพันธ์ ยมจินดา สันสนีย์ นาคพงษ์ รัชติรวี
การีนา เป็นผู้ประกาศข่าวหน้ากล้อง และให้ รองศาสตราจารย์พูนศักดิ์
พูดนำข่าวเฉพาะข่าวต่างประเทศ เน้นข่าวกีฬาและข่าวเกษตร ข่าวเจาะลึก
บางข่าวได้นำเสนอ และเริ่มเสนอข่าวธุรกิจภาคเอกชนโดยได้รับความร่วมมือ
จากหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ

ช่อง 7 สี ได้มีการปรับปรุงมาเป็นปกติโดยตลอด จะเห็นได้
จากการปรับมาหากลุ่มนักธุรกิจ ด้วยการรายงานภาวะตลาดหุ้น ตั้งแต่เดือน
ตุลาคม 2530 และในปี พ.ศ. 2531 ได้ลดเนื้อหาของข่าวประชุม ข่าวสัมมนา
ข่าวแถลงลง เพิ่มข่าวที่มีเนื้อหาสาระที่เป็นความรู้กับประชาชนมากขึ้น ทั้งข่าว
เศรษฐกิจ เกษตร กีฬา ต่างประเทศ ข่าวเหตุการณ์ในประเทศและข่าว

ทหาร โดยนำเสนอในรูปแบบของการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน
ชี้ให้เห็นถึงผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และเสนอข่าวเจาะพิเศษอีกด้วย

สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อสมท.

ช่อง 9 อสมท. เริ่มรายการข่าวรูปแบบใหม่ ในวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2529 เสนอข่าวเป็นเวลารวม 2 ชั่วโมงเต็ม เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของรายการข่าวใหม่ นำข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียมมาในวันช่วง 19.30-20.00 น. ในขณะที่สถานีอื่นเสนอในเวลา 20.30 น. สำหรับเวลา 20.00 น. ยังคงเป็นข่าวในราชสำนัก ข่าวราชการ เสนอข่าวเจาะจากจังหวัดต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาค โดยนิรมล เมธีสุวกุล युพา เพชรฤทธิ์ และ ลดาวัลย์ วงศ์ศรีวงศ์ เปิดคอลัมน์ข่าว "ศิลป - วัฒนธรรม - บ้านเทิง" ให้ ศศิธร ลีศรีมณี รายงาน และสัมภาษณ์บุคคลที่น่าสนใจ "ข่าว 9 สนทนา" พร้อมกับฉากใหม่ในห้องส่งและทีมผู้ประกาศ 4 คนคือ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล กรรณิการ์ ธรรมเกษร อ่านข่าวในประเทศและต่างประเทศ ประชา เทพาคูดี อ่านข่าวกีฬา และวิทวัส สุนทรวิเนตร์ รายงานพยากรณ์อากาศในวันจันทร์ถึงศุกร์ ส่วนในวันเสาร์-อาทิตย์ เปลี่ยนเป็น ฉลวย เรืองชาญ ซึ่งเคยประกาศข่าวภาคใต้ของ ช่อง 5 และอรุณโรจน์ เลี่ยมทอง อดีตผู้ประกาศข่าวช่อง 5 ในการอ่านข่าวในประเทศและต่างประเทศ และฤติมาศ บางพุทธพิงศ์ ผู้ประกาศหน้าใหม่ของบริษัทแบซิกคเป็นผู้รายงานข่าวพยากรณ์อากาศ

ช่อง 9 อสมท. มีแนวทางส่งเสริมในเรื่องของข่าวเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นการสนองตอบนโยบายรัฐบาล เน้นความหลากหลายของข่าว เพิ่มเครื่องมือและอุปกรณ์การทำข่าว และเพิ่ม "รายงานข่าวเศรษฐกิจ"

ความยาว 3 - 4 นาที ในช่วงเวลารายงานพยากรณ์อากาศเดิม (เลื่อนรายงานพยากรณ์อากาศออกไป) เนื้อหาเป็นเรื่องของการรายงานภาวะเศรษฐกิจที่เจาะลึกเพิ่มเติมจากข่าวธรรมดา โดยอาศัยข้อมูลจากสำนักข่าวไทยมาช่วยเสริม และเชิญ บรรยง - สุวรรณพงษ์ บรรณาธิการบริหารวารสารการเงินการธนาคารมารายงานในวันจันทร์ ถึงวันศุกร์

ในปี พ.ศ. 2530 ยังคงเป็นปีที่ทุกสถานีต่างก็แข่งขันกันเสนอข่าวอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 และปี พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา การแข่งขันยิ่งทวีขึ้นเมื่อประเมินภาพรวมได้ว่า ประชาชนสนใจดูรายการข่าวโทรทัศน์กันมากขึ้นประกอบกับทุกสถานีสามารถขยายเครือข่ายได้ทั่วประเทศ ข่าวโทรทัศน์สามารถเข้าถึงประชาชนผู้ชมทุกบ้านที่มีเครื่องรับ จึงเป็นโอกาสให้ทุกสถานีปรับปรุงรายการข่าวประจำวันอีกครั้งหนึ่ง

สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์

ช่อง 11 แม้ว่าจะได้รับการช่วยเหลือจาก JICA ของญี่ปุ่นเป็นเงินถึง 330 ล้านบาท การนำเสนอข่าวในแต่ละวันยังทำไม่ได้สมบูรณ์แบบ ข่าวภาค 20.00น. จึงยังคงเอกลักษณ์ข่าวราชการเกือบทั้งรายการ (ดวงทิพย์ วรพันธุ์, 2531 : 62-64)

ในระหว่างปี พ.ศ. 2529-2535 เรื่องของการแข่งขันกันระหว่างทีวีแต่ละช่องนั้นมีอยู่สูงมาก การแข่งขันมีทั้งผลดีและผลเสีย ผลดีก็คือ แต่ละช่องพยายามปรับปรุงคุณภาพรายการหารายการดี ๆ มาให้คนดูมาก แต่ผลเสียก็คือรายการที่นำมาให้ดูกันเพื่อความสนุกสนานอย่างเดียว อาจทำให้คนมีความขงัวเขวเกิดขึ้น เช่น รายการข่าวมีผู้ประกาศสวย ๆ ก็มีการแข่งขันกันเรื่อง

ความสวย มีการเสนอข่าวเจาะลึก แต่ก็ลึกเกินไป เช่น การเสนอภาพหวาดเสียว เลือด บาดแผล สิ่งเหล่านี้จะทำให้คนมีจิตใจเหี้ยมโหดโดยไม่รู้ตัว และมีการเสนอข่าวที่ไม่ซ้ำข่าวมากขึ้น ประการสุดท้าย ผู้ประกาศมีการสรุปข่าวด้วยความสนุกสนาน ซึ่งผู้อ่านข่าวอาจจะให้ความเห็นที่ผิด แต่ทำให้คนดูดูอย่างสนุกและชอบด้วย สิ่งเหล่านี้ทำให้คนดูอาจจะหัวเขว หรือทำให้สังคมยอมรับในสิ่งผิด ๆ จากสื่อโทรทัศน์ได้ (พลตรี ถาวร ช่วยประสิทธิ์, 2533 : 133-134)

จะเห็นได้ว่า ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปทุกยุคทุกสมัย ในยุคเริ่มต้นงานข่าว บุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ถูกกำหนดขึ้นตามความจำเป็นของสถานี ซึ่งบางครั้งก็ไม่มีโอกาสเลือกได้ เพราะต้องเข้าเจ้าหน้าที่ของสถานี เช่น ผู้ประกาศข่าวของสถานีไทยทีวี ช่อง 4 บางขุนพรหม ก็เลือกมาจากเจ้าหน้าที่ของกรมประชาสัมพันธ์ที่มีเสียงดี มีบุคลิกดีเหมาะกับการออกโทรทัศน์ได้ ส่วนทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ในยุคเริ่มต้นก็ใช้พวกทหารมาอ่านข่าว กลางวันทำงานที่กรมทหาร พอตอนเย็นก็มาทำงานต่อที่สถานี มาเริ่มมีการปรับปรุงบุคลิกของผู้ประกาศข่าวให้มีความน่าสนใจมากขึ้น ในช่วงของยุคการปรับเปลี่ยน ที่ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้เข้ามาอ่านข่าวให้ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ ไทยทีวีสี ช่อง 9 อสมท. โดยใช้ชีวิตการนำเสนอข่าวในรูปแบบใหม่ที่แตกต่างไปจากยุคเริ่มต้น คือ อ่านข่าวแบบเป็นกันเองกับผู้ชมดูไม่เครียด แต่ยังคงมีความน่าเชื่อถือ เพราะยังมีภาพพจน์ของการเป็นนักวิชาการ ในยุคการปรับเปลี่ยนนี้ ผู้ชมเริ่มให้ความสนใจในตัวผู้ประกาศข่าวมากขึ้น จนทำให้ทุกสถานีเริ่มหันมาสนใจจุดนี้ จนเกิดมีการแข่งขันกัน ดังนั้น ในยุคของการแข่งขัน จึงมีผู้ประกาศข่าวหน้าใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย บางคนก็มาจากนักวิชาการ บางคนมาจากดารานักแสดงบ้าง นักร้องบ้าง ผู้มีชื่อเสียงจากวงการวิชาชีพต่าง ๆ ซึ่งผู้ชมจะชื่นชอบแบบใด ก็ขึ้นอยู่กับค่านิยมของผู้ชมแต่ละคน ที่มีต่อผู้ประกาศข่าวว่าจะชอบผู้ประกาศข่าวที่มีภาพลักษณ์แบบนักวิชาการ ที่ดูมี

ความน่าเชื่อถือ หรือชอบแบบที่มีบุคลิกภาพดีอย่างเดียวก็เพียงพอแล้ว

ถึงแม้ว่าบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์จะมีการปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัยก็ตาม แต่สิ่งหนึ่งที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลง ตามทัศนะของผู้ประกาศข่าว และกลุ่มวิชาชีพก็คือ การมีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของการทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ในแต่ละยุค แต่จะมีเพียงไม่กี่คนเท่านั้น ที่ยังคงยืนหยัดทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าว ที่ผู้ชมยังคงให้ความนิยมติดตามชมผลงานอยู่โดยตลอด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย